

**Modum
menighetsblad**

NR. 6 · 1993 · 62. ÅRGANG

Modum prestegjeld

Kirkekontor for Modum/prestekontor for Heggen sokn
Rådhuset, 3370 Vikersund
Betjenes av prest, kateket eller organist
man-fr 9-11.30
Tlf 32 78 79 00(sentralbord). Direkte linje når sentralbordet er stengt
32 78 77 67.

Prestekontor for Nykirke sokn
Doktorveien, 3340 Åmot
Tlf 32 78 46 93

Prestekontor for Snarum sokn
Snarum, 3370 Vikersund
Tlf 32 78 26 06

STILLINGER

Sokneprest Jon Mamen
Heggen, 3370 Vikersund
Tlf 32 78 70 17

Res.kap. Tormod Moviken
Jahrenveien, 3370 Vikersund
Tlf 32 78 23 50

Kallskap. Steinar Sund
Snarum, 3370 Vikersund
Tlf 32 78 26 06

Kateket Arild Løvik
Lerkeveien, 3370 Vikersund
Tlf 32 78 75 55

Organist Knut Johnsen (Heggen og Nykirke)

Ø.Lovisenbergvei, 3340 Åmot
Tlf 32 78 45 86

Organist Anne Hæhre (Snarum og Rud Kleiva, 3370 Vikersund
Tlf 32 78 71 33

Organist (deltid) Heggen og Nykirke
Ann Helen Eilertsen (vikar) Kvartsv.,
3340 Åmot

Tlf. 32 78 46 78

Kirketjener Olav Hetland
Syrinveien, 3360 Geithus
Tlf 32 78 05 16

Kirkeverge Tone Hiorth
Kirkegårdskontoret, 3370 Vikersund
Tlf 32 78 79 00

MENIGHETS RÅD

Heggen menighetsråd, formann
Berit Haugerud

Flannum, 3370 Vikersund
Tlf 32 78 73 59

Nykirke menighetsråd, formann
Knut Johnsen

Ø.Lovisenbergvei, 3340 Åmot
Tlf 32 78 45 86

Snarum menighetsråd, formann
Jorunn Asbjørnhus
Rute 507, 3370 Vikersund
Tlf 32 78 27 86

MODUM MENIGHETSBLAD

Redaktør Berger Hareide
Orrelia, 3340 Åmot
Tlf 32 78 41 47

Redaksjonskomite:

Jenny Müller, John S. Andersen
Bente Olsen, Mari Wærsted Axelsen,
Anne Britt Molund Schartau.

Illustrasjoner og vignetter:

Valborg Sirnes og Sigrun Sørensen
Kasserer Sverre Asbjørnsen
Strandgata, 3340 Åmot
Postgironr 5 47 85 40
Bankgironr 2270.03.00874

Bladet trykkes i Caspersens Trykkeri AS
Opplag 5 400

Redaksjonelt . . .

F.v.: Mari W. Axelsen, John S. Andersen, Anne Britt M. Schartau, Berger Hareide, Jenny N. Müller. (Bente Olsen var ikke tilstede da bildet ble tatt).

Nå er det jul igjen...

Visst er det i ferd med å bli jul igjen, også for menighetsbladets redaksjon. Vi har lagt oss i selene, og kan presentere for dere et 24 siders nummer denne gang.

Mye er preget av jula som står for døra:

- Vi har intervjuet fire familier med polsk, chilensk, skotsk og nederlandsk bakgrunn, og snakket med dem om hva slags juletradisjoner de har hjemme fra, og hvordan de feirer jul i Norge. Se s. 4-7.
- Med jula kommer de tre vise menn. De tre vise menn i Modum kom en stund før jula i år, og greide seg så langt som til kvartfinalen i «Manns minne». Les vår samtale med dem om Modum før og nå og hvorfor, s. 8-9.
- Ethvert julenummer med respekt for seg sjøl bør ha med en liten rundspørring blant godtfolk. Så også her: se hva 11 ulike moinger ønsker seg til jul, og hva de håper for det nye året, s. 9-11 og 15.
- På midtsidene og litt til har redaktøren hatt en lang prat denne gang med en som fyller

70 år nå i desember: Lajla Hovde, som i 1946 fikk polio, men som likevel kom tilbake og har vært lærer i rullestol i 30 år på Enger. Har dere hørt om hva som skjedd da hun var i audiens hos kong Olav? Hvis ikke: les om Lajla, på s. 12-15.

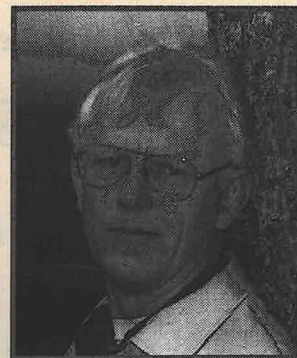
- Nytt innslag denne gang er Diktspalten. Leif Gunnar Engedal er førstemann ut med et dikt han har valgt, og en liten kommentar. Kanskje du har et dikt du vil dele med oss neste gang? Kontakt oss. Se s. 23.
- Vi har også sett litt nærmere på miljøvern og kildesortering i Modum (s. 17-18), det er mange beskjeder om forestående julearrangementer på Oppslags-tavla (s. 20) osv. osv.
- Gjenstår bare tre ting:
 - 1) Forsidene gang er tatt av Erik Thalerud.
 - 2) Leif Gunnar Engedal løp Furumomila på ca. 52 min. og var ikke fornøyd (- vi lovt å holde dere orientert).
 - Og 3): EN VELSIGNET GOD JUL OG ET GODT NYTT ÅR TIL DERE ALLE!

berger

Ord til ettertanke:

Jon Mamen,
Heggen,
sokneprest

Tjeneste utover og innover

Jeg hadde gått en stund og tenkt på hvordan jeg skulle lage en vri på arbeidet mitt. Jeg hadde lyst til å være mer prest, ikke bare ved alle de offentlige anledningene, men også i stillhet for Guds ansikt. Arbeidet var blitt mye preget av kontorarbeid og administrasjon. Jeg kjente at jeg trengte fornyelse.

Så var jeg på møte med et av de nye menighetsrådene. Der var det en som stilte spørsmål ved tingene. Hvorfor er det slik at kirkene våre står lukket og låst uten når det foregår noe der? Hvorfor er ikke presten mer til stede i kirken?

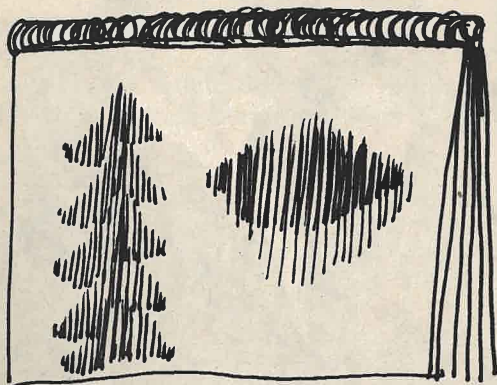
Spørsmålene viste meg en vei. Jeg hadde allerede bestemt å bytte ukefriday, fra mandag til fredag. Mandagene visste jeg at det sjelden

skjer noe i kirken. Mandagene vil jeg bruke arbeidsdagen i Heggen kirke. Jeg vil bruke tid til å be. Jeg vil lese oppbyggelige bøker og faglitteratur. Jeg vil ha tid til å snakke med folk. Mandager vil jeg som regel være å treffe i sakristiet i Heggen kirke. Det kan bli dager da jeg må ta en tur ut. Da skal jeg sette opp en lapp. Dessuten har jeg anskaffet personsøker. Jeg skal være tilgjengelig i arbeidstiden!

Prestetjenesten har en side som er rettet utover. Det er den synlige siden, med alle kirkelige tjenester og prestelige gjøremål. Her hører kontorarbeid med. Men i lengden kan denne utadvendte siden bare fungere hvis tjenesten også har en side som er vendt innover i lovprising og bønn til Gud.

Jeg ønsker fornyelse for meg selv. Jeg ønsker også fornyelse for de menighetene jeg er betrodd å gjøre prestetjeneste i. Jeg takker Gud for medarbeidere og menighet, og jeg ber til Gud for menneskene som lever her. Jeg ønsker alle bladets lesere en velsignet julehelg!

Jon Mamen

«Den første jul i et fremmed land»:

- Den største forskjellen er hva vi spiser på julaften

- Se her. Helena har kjøpt nye julegardiner og nytt juleforkle som hun viser meg. Jeg er på besøk hos Piotr, Helena og Susanna Margula i Vikersund. Piotr arbeider som lege i Geithus. Helena er utdannet lærer, men er ikke i jobb utenfor hjemmet nå. Hun har tatt flere norskkurs og snakker bra norsk. Susanna som går i 4. klasse på Vikersund skole skal fungere som tolk hvis vi trenger det.

12 retter til middag

Selv om familien har bodd i Norge i 2 år (Piotr har bodd her i 6 år), har de ikke feiret julaften i Norge tidligere. Nå ser de fram til å være i Norge i jula, og til juleforberedelser i eget hjem.

- Mye er jo ganske likt, sier Helena.

- Vi har jo juletre, julenisse, julegaver, adventsstjerne i vinduet og juleforberedelser i Polen som i Norge. Den største forskjellen er kanskje hva vi spiser på julaften. Som katolikker har vi først hellig brød som vi deler med hverandre rett før middag julaften. Dette er en symbolsk handling. For jule-

middagen gjelder også visse regler: Man skal ikke spise kjøtt før kl. 24.00 og heller ikke nyte alkohol sterkere enn vin før midnatt. Det skal helst være 12 forskjellige retter til middag, og det dekkes alltid på til en mer enn de personene som er i huset. Det skal alltid være plass til en hjemløs på julaften. Etter middag deles gavene ut, og nissen kommer slik som her. På julekvelden går nesten alle til midnatts-messe. I kirken er julekrybben satt opp og den fører tankene hen på julens egentlige budskap, - Jesu fødsel. Julekrybben er et vakkert skue, men det er ikke vanlig å ha julekrybber i private hjem.

Julemiddag uten kjøtt

Det skrives mange brev til Polen fra familien Margula. Susanna skriver til beste venninnen Alicja i Polen, og besteforeldrene får også brev fra henne.

- Hvordan blir så julen feiret i år når dere skal være i Norge?

- Vi ser fram til å være hjemme hos oss selv julaften (Susanna nikker også). Vi vil forsøke å holde på de tradisjonene vi har fra Polen. Julemiddagen blir uten

kjøtt (karpefisk er jeg ikke helt sikker på om jeg får tak i). Vi får forsøke å ha tolv retter, og vi dekker kanskje på til en ekstra. Dessuten kommer vi til å lage kompott av tørkede svsker, pærer og epler til dessert, slik som vi alltid gjør. Kaker som må bakes er valmuekake og ostekake. Vi er heldige - min bror kommer til Norge før jul, og han vil ta med seg det vi ikke får tak i her. Midnattsmesse blir det vel ikke i år, man kan jo finne høytiden hjemme også. Telefonen blir nok benyttet på julaften, for jeg slapper bedre av når jeg vet at familien vår har det bra.

Vi tar opp nye gode tradisjoner

Julegavene er stort sett handlet inn, og adventstiden skal benyttes til baking og pynting i huset.

- Vi har allerede tent det første adventslyset, men lilla adventslys er vi ikke vant til fra Szezecin hvor vi kommer fra. Vi tar opp tradisjoner vi synes er gode her og holder på viktige eller meningsfulle tradisjoner hjemmefra. Vi tror vi vokser på det!, smiler Helena.

Mari

Susanna (t.v.) og Helena Margula.

Chilensk julefeiring i Norge:

- Det er en selvfølge å være gjestfri i julen

Minerva Arenas og Miguel Alvares kommer fra Chile, men bor nå på Geithus. De har tre voksne barn. To av dem bor i Norge og en i Sverige. Nå har de også tre barnebarn. Alle skal samles til jul. Også for chilenerne er det viktig at familien er sammen i julen.

En selvfølge å være gjestfri i julen

- Det er jo selvfølgelig ikke alltid dette er mulig, legger Miguel til.

- Chile er jo et langstrakt land med veldig store avstander. Dessuten er det bare 25. desember som er fridag. Det er stort sett bare barna som er så heldige at de har fått sommerferie. Den varer fra desember til mars.

- Det er også en selvfølge å være gjestfri i julen og invitere dem som ikke har noe familie hjem til oss. Ingen skal være nødt til å sitte alene under høytiden, sier Minerva.

- Men julekort, det skriver vi til slekt og venner som vi ikke er sammen med i julen, både i Chile og her i Norge, sier Minerva. Mye av juleforberedelsene går ut på å holde kontakt.

Ikke bare rødt og grønt til jul

Vi sitter på Viva i Vikersund og drikker kaffe. Det er lett førjulstemning. Minerva bemerker at julens farger går i rødt og grønt her i Norge. I Chile pyntes det også til jul, men alle farger er like mye i bruk. Siden det er sommer, finnes det like mye juledekorasjoner ute som inne. - Juletre har vi også. Noen bruker plast, men vi har alltid kjøpt furu, selv om det er dyrt.

- Hva med julegaver? Er det like stort kjøpepress i Chile som i Norge før jul?

Begge er enige om at det er det liten forskjell på. Forretningene har faktisk enda mer åpent i

Miguel og Minerva med en kaffekopp på Viva en førjulskveld.

adventstida, mange dager helt til midnatt! Men alle unner seg en "siesta" midt på dagen da de holder stengt.

Ikke julebord, men førjulsfest for barna

- Hvordan forbereder store og små seg til julen?

- Barna lager ofte en del presanger selv på skolen i adventstida. På katolske skoler øver de også inn et julespill.

Arbeidsstedet til foreldrene steller alltid til en førjulsfest for barna. Vi har ikke julebord, men is, brus, sjokolade og en julenisse som spanderer godteri. Musikk og program er tilpasset barna. Alle under 12 år blir ropt opp og får gave.

Gir gaver til Jesus og Maria

- Hvordan feirer dere julaften og 1. juledag?

- Vi spiser middag klokka ni om kvelden. Kylling og kjøtt med salat og grønnsaker. Selve julefeiringen begynner med midnattsmessen julaften. I kirken er det en "levende julekrybbe". Vi som kommer i kirken gir da gaver til Jesus og Maria. Disse gavene blir gitt videre til barn i institusjoner og barnehjem. Så går vi hjem og

drikker varm sjokolade og spiser julebrød, en spesiell fruktkake som vi baker til jul.

Vi voksne og de største barna gir hverandre gaver på natta, mens de små barna finner sine gaver juledags morgen. For barn opp til 6-års alderen er det tradisjon å sette skoen sin i vinduskarmen der julenissen legger en ekstra gave.

Juletreet til pynt

- Er det vanskelig å holde på chilenske juletradisjoner her i Norge?

- Det viktigste for oss, er at julen ikke mister sitt innhold. Vi må helt til Drammen for å finne en katolsk midnattsmesse, og det er ikke så enkelt. Det var fint de gangene det ble arrangert katolsk messe i Olavskirken 3. juledag. Vi er opptatt av å oppdra barna i den katolske tro. Ellers synes vi ikke at vår julefeiring er så helt forskjellig fra den norske, bortsett fra at vi ikke går rundt juletreet! Det står bare til pynt sammen med julekrybben som du vil finne i alle hjem.

Vel ferdig med praten og kaffekoppen rusler vi forbi utstyrsboden med alle de røde og grønne julestoffene og ut i den mørke førjulskulda. Rart å tenke på at det er sommer i Chile...

Jenny

Fra skotsk til norsk jul:

- I Skottland kommer Santa Claus og fyller strømpene

Franczeska Heier er fra Scotland. Hun giftet seg med Sigmund som studerte og jobbet der, og sammen flyttet de til Norge for 16 år siden. De har to barn på 18 og 20 år.

Jeg kjører en snøtung ettermiddag langs Heggveien og kommer omsider fram til familien Heier. De har et helt lite småbruk. Kalkuner, ender og høner kakler idet jeg parkerer bilen ved låven. Franczeska tar smilende imot meg i det spennende huset som Sigmund har vært arkitekt for.

- Rom ble ikke bygget på en dag, sier han og antyder med det at huset ennå ikke er ferdig. Det er iallfall koselig, tenker jeg og slår meg ned sammen med dem i sofakroken.

Franczeska har sittet og skrevet julekort til slekt og venner i Skottland. - Det viktigste er ikke å få gaver til jul, men mange personlige hilsener, sier hun. - Før jul henger jeg alle julekortene opp rundt peisen på røde bånd. Det er dette som gir meg julestemning.

For tidlig jul i Skottland

- I Skottland begynte de fleste med å pynte juletreet tidlig i desember. Vi ble nesten lei julestemningen før det var jul, innrømmer Franczeska.

- Dermed ble det som regel å lempe ut treet allerede 2. juledag, eller iallfall før nyttår dersom det hadde noen nåler igjen. Mange hadde forresten kunstige juletre som de lagret på loftet fra år til år, legger Sigmund til.

Begge er enig om at julen begynte vel tidlig i Skottland med juleutstilling allerede tidlig i november. Det kommersielle rundt julen tok nesten overhånd. Derimot var det ikke så mye stress når det gjaldt baking og rengjøring til jul.

Franczeska skriver julekort, mens Sigmund slapper av i sofakroken.

- Jeg har aldri skjont dem som må ha det så rent til jul, sier Franczeska. - Da er det jo så mørkt at vi ikke ser om vinduene er rene uansett! Det eneste jeg har tradisjon på å bake er Christmas-cake, en fruktkake som er best hvis den lages en måned før jul.

Viktig å ha store strømper

- Hvordan feiret dere selve julen i Skottland?

- Julaften var full arbeidsdag. Om kvelden hengt vi opp strømper på sengene våre. I løpet av natta kom Santa Claus ned gjennom pipa og fylte strømpene med godteri og gaver. Det var derfor viktig å ha store strømper! Siden mine foreldre var katolske, gikk vi til midnattsmesse. 1.juledag åpnet vi gavene som Santa Claus hadde kommet med. Vi spiste kalkun, kylling eller innbakt oksesteik til middag.

- Hvordan feirer dere høytiden her i Norge?

- Her feirer vi jul på begge måter, understreker Franczeska.

- Så lenge barna var små, hengt vi strømper på sengene og sparte noen gaver til 1.juledag. Sigmund sier at han er lite bundet av tradisjoner. - Men jeg forventer nok likevel ribbe på julaften, legger han til.

Saftig kalkun på 15 kg

- Senere i julen inviterer vi slektninger hjem til selvavlet kalkun. Og det er ikke slike tørre 4-6 kilos kalkuner som du finner i fryseboksene. Nei, skal du få en saftig steik, må den være på 12-15 kilo. Dessuten blir kvaliteten så mye bedre når kalkunene får gå fritt omkring slik som her og slaktes i passe tid, slik at de slipper å gå vegen om fryseboksen, understreker begge to.

Franczeska kan fortelle at skottene feirer nyttår mer enn jul. Da er det to og en halv fridager i motsetning til en fridag i julen. Skottene er veldig gjestfrie og har alltid åpent hus på nyttårsaften. Da går folk fra hus til hus og hilser på hverandre. Alle blir invitert inn til noe å spise og drikke. Derfor blir det mye baking og matlaging i den forbindelse.

Jenny

Ikke stor omstilling til norsk jul:

- I Nederland kom julenissen 6. desember

Inger Kaggestad er født og oppvokst i Nederland, nærmere bestemt den katolske delen i sør. Hun er gift med Per og har to barn, Ragnhild på 13 år og Erik på 16 år.

Vi sitter og koser oss med kaffe og eplekake i det store våningshuset på Kaggestad. Adventstida er begynt, men Inger har ingen tradisjoner knyttet til advent, verken lys eller kalender. - Derimot var vi i Nederland opptatt av å forberede oss til Sankt Nikolaus dagen den 6. desember. Det begynte vi med allerede midt i november. Vi laget kurver og forskjellige gaver på skolen og skrev dikt til hverandre.

Bispehatt istedenfor nisseluse

- Hvem var egentlig Sankt Nikolaus?

- Nikolaus var opprinnelig en biskop i Lilleasia som var berømt for sin velgjørenhet overfor barn. Han levde på 300-tallet og ble senere gjort til helgen. Helt i begynnelsen av desember hvert år kom Sankt Nikolaus med sine svartkledde hjelpere med båt til Amsterdam. Det var en spennen-

de seremoni som vi kunne følge på TV. Han lignet på de bildene vi har av Santa Claus, den amerikanske julenissen. Men han hadde en høy bispehatt på hodet istedenfor nisselue. Hjelperne hans gikk rundt med en sekk full av peppernøtter, en bok, et ris og en kjetting som de raslet med. Det var mye skremselspropaganda. I boka ble det skrevet opp om du var snill eller slem. De som var riktig slemme kunne bli puttet i sekken og tatt med til Spania, trodde vi. Men egentlig var det den snille Sankt Nikolaus vi kjente best. Han og hjelperne kom på skolene og strødde rundt seg med peppernøtter. Om kvelden den 5. desember satte vi skoene våre ved vinduet, og de ble alltid fylt av gaver.

Ingen gaver til jul

- Men hva med julefeiringen, ble også det en gavefest?

- Nei, gavene gjorde vi oss ferdige med Sankt Nikolaus aften. Men juletre hadde vi, og det var vi barna med på å pynte før jul. Far hadde laget en fin grotte som stod under treet med Josef, Maria og Jesusbarnet. Selve julefeiringen begynte med midnattsmesse

julaften. De små barna sov gjerne på forhånd, for det var alltid stas å være med i kirken. Der var det julekrybbe med store skulpturer. Etterpå fikk vi nattmat.

- Hadde dere spesielle mattradisjoner i julen?

- Ikke når det gjaldt middagsmat. Kanskje hadde vi ei god rådyrsteik 1.juledag. Det var en stille og fredelig familiefest. Ellers var det tradisjon med mandelstang, en butterdeig fylt med mandelmasse.

Mølje og ribbe til jul

- Har du holdt på disse tradisjonene etterat du flyttet til Norge?

- Jeg synes det er vanskelig å holde på tradisjoner som ikke miljøet rundt deg legger opp til. Jeg savner nok midnattsmessen, men ikke så mye at jeg har villet oppsøke den andre steder. Det er jo nokså mørkt når vi går i Olavskirken, og der får jeg mye av samme opplevelse. Det er også vanskelig å holde igjen når det gjelder julegaver. Jeg reagerer på det kommersielle rundt julefeiringen. Det er mye kjøpepress. Samtidig synes jeg at barna bør få den samme juletradisjon som miljøet rundt dem. Derfor spiser også vi mølje klokka tolv og juleribbe klokka fem, selv om vi får vondt i magen etterpå! Vi har ingen julekrybbe, men pakker under juletreet. Dem åpner vi om kvelden slik som alle andre rundt oss.

Inger synes ikke omstillingen til norsk jul har vært så vanskelig siden hun ikke hadde så mange juletradisjoner. Men hun kunne nok ha ønsket seg at vi var mindre opptatt av mat og gaver i julen. Da ville også julens egentlige innhold kommet klarere fram.

Inger i sofakroken med Erik og Ragnhild.

Jenny

De tre vise menn fra Modum:

- Fortida er ikke noe å romantisere over, men vi hadde en annen samfølelse

Det har virkelig vært blest om dem i høst, de tre vise menn i Modum: Kai Hunstadbråten, Kristian Linnerud og Thure Lund. Her forleden mandags kveld røk de knepent ut i kvartfinalen i "Manns minne" på TV, og samme dag jeg har avtale med dem, ble det offentliggjort at Kai Hunstadbråten var tildelt årets kulturpris i Modum.

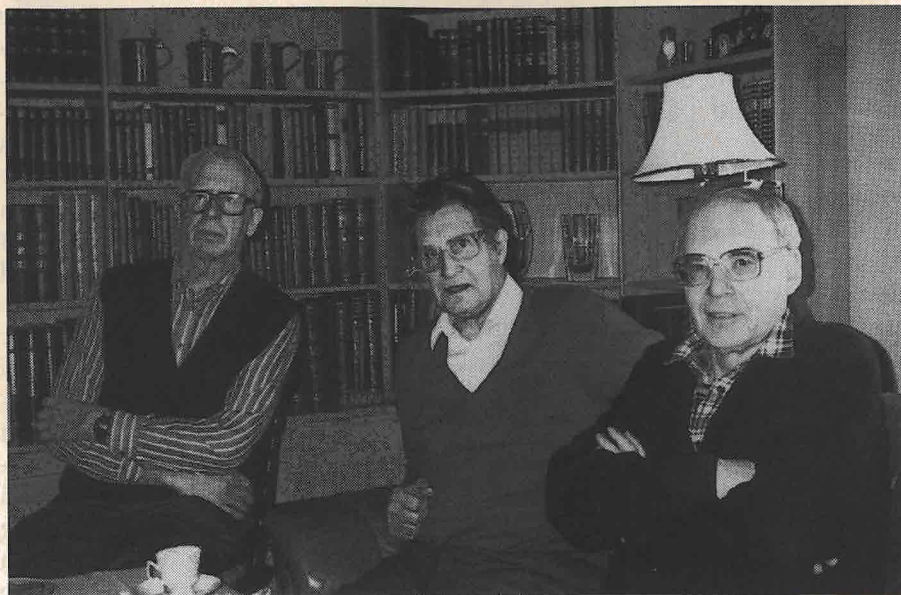
Jeg treffer dem hjemme hos Kristian Linnerud en lørdag formiddag. Det er redaksjonsmøte i "Gamle Modum", - en siste finpuss på årets utgave gjenstår. Og de har sjenerøst innvilget menighetsbladets utsendte noe tid først.

Det gir en følelse av ærbødighet, det å sitte og snakke med tre personer med en så omfattende og fundamental Modum-autoritet. Innfødte, selvfølgelig, alle tre. Kai, fortsatt yrkesaktiv som over-tannlege i Modum, men kanskje mer kjent som dialekt- og lokalhistoriker, et arsenal på alt fra blaafarveværk til tannverk. Kristian, sentral i alle år som rådmann i Modum, med kunnskap om det meste som har rørt seg i bygda. Og Thure, pensjonert journalist og småbruker, botaniker, historiker og musiker. Og sportsentusiast, som Kristian.

Større behov for å komme sammen.

Kristian tar fram gamle bilder, han har ett fra sin første julekveld, - faren var ivrig fotograf. Både far og bestefar var banevoktere på jernbanen. Og Kristian har nok fortsatt dette i blodet: i det dagtoget til Bergen passerer rett nedenfor vinduet, ser han opp og sjekker klokka si.

Å sette i gang disse tre karene på

Fra v.: Kristian Linnerud, Thure Lund og Kai Hunstadbråten.

å sammenlikne tida før og nå, er som å trykke på en knapp og så ruller alt av seg selv, nesten like fort som toget.

Thure: Jeg har faktisk skrevet litt om dette nylig, i forbindelse med at Norefjellslaget i Oslo nå er blitt nedlagt etter mange år. Folk kom mer sammen før.

Kai: De holdt seg da også mer i nærmiljøet.

Kristian: Nabogården her oppe, hos tidligere ordfører Andreas Knive, var et slikt uformelt samlingssted. Der møttes folk om kveldene og pratet sammen.

Thure: Det var nok større behov da for å komme sammen. Bare tenk hvordan folk, og særlig ungdommen, samla seg til siste toget. På Vikersund var det 30-40 personer hver kveld. Også på Kløtgefoss, der jeg vokste opp, var vi mange. Folk kom en time før og satt og venta.

Kai: Så fikk man jo sett hvem som kom og hvem som reiste.

Thure: Og så gikk vi ubedt til hverandre.

Kai: Nå besøker ikke folk hverandre lenger.

Thure: Men sånn var det ikke i byene før heller. Så det er nok den urbaniserte livsformen som har ett seg ut over. Nå er det snart blitt sånn her i Modum og, at folk ikke lenger kjenner hverandre.

Kai: Det er nå litt avhengig av menneskene, - noen er mer nysgjerrige.

Er det blitt slik vi ønsket?

Kristian: Nå tør vi snart ikke ringe folk lenger, av frykt for at vi skal forstyrre dem i Dagsrevyen.

Kai: Vi har fått det altfor travelt.

Thure: Men materielt sett har vi det mye bedre nå enn før.

Kristian: Også når det gjelder arbeid.

Thure: Før var det heller ikke mulighet til utdanning. Fortida er ikke noe å romantisere over. Den harde hverdagen ønsker vi ikke tilbake. Men samtidig var slutten av 30-åra ei artig tid, med rikt foreningsliv og god samfølelse. Idretten hadde et helt annet omfang enn i dag. Jeg husker vi hadde klubbkonkurranse i Sigdal med lag fra hver eneste lita grend i Sigdal og Modum. Bare i lengde var vi over 30 deltakere. Og så gjorde Drammens Tidende narr av oss fordi vi vant med 4,60 m.!

Kristian: Vi har fått et velferds-samfunn. Men er det blitt slik Gerhardsen i sin tid ønsket? Jeg synes vi har dratt med oss mye unødig møkk i utviklinga. Bare se f.eks. på den sterke økningen i vold og mord.

Thure: Mye følger nok her av rus-problemer.

Kai: Og sikkert også påvirkning fra TV og video.

Thure: Skal vi gjøre noe i dag, tror jeg det vil bety mye å få til et godt foreningsliv.

Kristian: Skolen bør vel også kunne gjøre en innsats. Men det kan kanskje du sjøl si noe om.

Helsa er viktigst

Undertegnede vil nødig inn på svar-sida i dette intervjuet, og returnerer det tilbake. Det fjerde medlem av redaksjonen i "Gamle Modum", Jon Mamen, har nettopp kommet, og sier noe om at få mennesker vil være forbilder idag, - de vil ha sitt privatliv i fred.

Skolen er et kjært tema, og karene drar i gang den ene historien etter den andre om lærere i gamle dager, - merkelige lærere og gode. Og så tilbake til idrettslivet, om de mange gubberennene rundt om. Etcetera. Etcetera. De har et ustoppelig repertoar i manns minne i Modum. Men en

del av historiene er nok dessverre ikke helt egnet for menighetsbladet.

Kristian blåser av og forkynner kaffe. Og jeg rekker en liten runde til slutt fra dem om hva som er det gode liv for dem i dag.

Thure: Som pensjonist er jeg virkelig takknemlig for alt jeg har opplevd. Og jeg må si jeg har fått gjøre ting som har interessert meg.

Kai: Jeg er glad jeg har helsa og får være i virksomhet. Og så har jeg fått drive mye med ting jeg liker å drive med.

Kristian: Helsa er nok viktigst av alt. Jeg driver faktisk fortsatt og konkurrerer litt. Og så får jeg arbeide på andre områder enn før. Det er godt å kunne være i virksomhet både med hue og beina!

berger

Betty Tøien, Geithus.

Lærer på ungdomsskolen.

Hobbier: Barn og barnebarn. Hun er instruktør for en gruppe hjer-tepasienter og er engasjert i Modum Historielag.

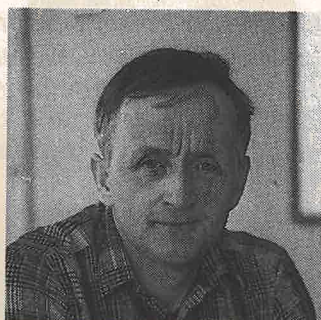
- Hva står øverst på ønskelista di til jul?

- Jeg er veldig glad i bøker, så hvis jeg skulle komme med et personlig ønske måtte det bli bøker, gjerne litteratur med historisk bakgrunn.

- Hvilket ønske har du for det nye året?

- Jeg ønsker at vi i min aldersgruppe skulle engasjere oss mer direkte der hvor det er problemer. Ikke bare slå oss til ro med at nå har vi gitt så mye til Bosnia

e.l. Mange av oss har mye overskudd, noen har sluttet tidlig i jobb, andre er førtidspensjonerte. Jeg tror det er mange ubrukte ressurser her, og jeg skulle ønske at vi som måtte ha tid og overskudd til å gjøre en innsats tok initiativ til å hjelpe andre som trenger det.

Olav Sørensen, skolesjef i Modum.

- Hva står øverst på ønskelista di til jul?

- At jeg kan få tatt meg litt fri fra jobben og at det blir godt skiføre.

- Hvilket ønske har du for det nye året?

- At menneskene må bli befridd fra hatet slik at det kan bli fred på jorda.

Eli Kopland, tre-barns mor med seks barnebarn, kårfolk på Fossum gård etter at eldste sønn har overtatt gårdsdrifta.

- Hva står øverst på ønskelista di til jul?

- Det er ikke en ting, men det å få være sammen med familien julaf-ten og å komme i kirken. Det var ikke mulig tidligere med fjøset fullt av melkekyr.

- Hvilket ønske har du for det nye året?

- Det nære ønsket er at alle i fami-lien må få være friske. Det fjerne ønsket er at det må bli fred i Bosnia.

forts. s. 10

Julens kristne symboler

Ved midten av det 4. århundre ble Kristi fødselsdag henlagt til vintersolhvervsdagen den 25. desember. Omtrent samtidig trer julen for alvor inn i den kristne kunst.

Oksen og eselet

Disse to dyrene skal levendegjøre for tilskueren at barnet er født i en stall og ligger i en krybbe. Oksen blir videre brukt som symbol på den jødiske nasjon, mens eselet er et bildet på hedningene.

Oksen ble ansett som det viktigste dyr i Israels åkerbruk. Den ble også brukt ved ofringer.

Annerledes med eselet. Selv om det var et høyt skattet husdyr, ble det aldri brukt ved ofringer, og eselkjøtt ble nødvendig spist. Eselet ble sett på som en mer fremmed eller utenlandsk dyreart. Da derfor oksen ved krybben skulle symbolisere det jødiske folk, skulle eselet symbolisere hedningene.

På denne måten ble det her sinnbilledlig fremstilt at den store hendelse i Betlehemsstallen gjaldt all verden.

Betlehemsstjernen

Den femspissede stjernen - ofte med små stråler ut fra de indre hjørner - har fram til i våre dager vært kjent som Betlehemsstjernen. Denne stjernetypen ser en ofte i forbindelse med Jesu mor og hennes symboler. At akkurat denne stjernen har fem spisser mener en henger sammen med at femtallet i særlig grad er knyttet til Kristus, fra de fem sår han hadde på korset: hender, føtter og side. I gammel tid satte en også femtallet i forbindelse med lysets Gud.

Av interesse kan det kanskje være å nevne at den velkjente stueplanten «Betlehemsstjernen» også har blomster med en femspisset stjerneform.

Juletreet

Skikken med å feire jul med juletre er ikke så gammel. I Norge og Norden regner en med at det var blitt alminnelig omkring 1830. Til å begynne med var denne skikken forbeholdt hjemmene, men i løpet av de siste generasjoner er juletreet blitt flyttet inn i kirka og forsamlingslokaler.

Symbolikken knyttet til juletreet deler seg i to; som bilde på tro, håp og kjærlighet på den ene siden, og som symbol på det nye kristne på den andre.

Som tro: Grunnen har «kors så mange» og peker frimodig opp mot Guds himmel med sin ranke topp.

Som håp: Den er grønn hele året - og håpet er jo - som vi vet - (lyse)grønt!

Som kjærlighet: Når andre trær står nakne, gir granen fuglene ly og le til våren kommer.

Midt i vinterkulden var det nærliggende å se noe av et symbol på det nye kristne - dvs. Kristus - i det grønne juletreet. Det eviggrønne livstre - Kristus - byr oss sine himmelske gaver (julegaven) og tenner lyset for oss i syndemørket (julelys).

Andre kristne julesymboler er hellig tre konger, juleklokken, julerosen samt seks, sju- og åtte-spissede stjerner.

(Kilde: J. Ursin: Kristne symboler. Forlaget land og kirke. Oslo 1965)

Sigrun Sørensen

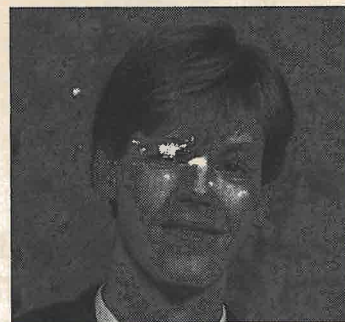
Bjørg Søråas Raaen, Geithus. Førskolelærer. Hobby: Modum Kammerkor.

- Hva står øverst på ønskelista di til jul?

- Jeg ønsker meg en god og skikkelig vinter, med snø, slik at barn og voksne sammen kan få oppleve gleden ved å leke - og gå på ski i sitt eget nærmiljø, og slippe å reise langt for å finne den.

- Hvilket ønske har du for det nye året?

- Mitt ønske er relatert til mitt eget lokalmiljø, og går ut på at Modums politikere kunne se seg i stand til, og se nødvendigheten av, å bygge en ny Stalsberg skole, istedenfor å flikke på den gamle. Jeg mener barn fortjener skikkelig plass, og gode omgivelser for å få en bra utvikling.

Thomas Formo, dirigent i Heggen Gospel.

- Hva står øverst på ønskelista di til jul?

- Ett års abonnement på "Tommy og tiger'n".

- Hvilket ønske har du for det nye året?

- Selvfølgelig ønsker jeg fred, men mer nærliggende er det å ønske at de rundt meg og jeg selv må fortsatt ha det like godt i 1994.

Sigrid Buxrud, Åmot
Barnehageassistent, nå hjemme-
arbeidene.
Hobbier: Bøker, håndarbeid, bar-
nebarn og venner.

- Hva står øverste på ønskelista til jul?

- At jeg fremdeles kjenner - og det gjør jeg - den «julegleden» jeg hadde som barn; alt som ble forberedt i hjemmet mitt, tradisjonene, den gode stemningen, de gode luktene, gavene under treet. Jeg gleder meg fremdeles! Og jeg ønsker at våre barn opplever det samme - det ser slik ut. Jeg synes også at alt det gode rundt julen får meg til å tenke dypere.

Nå gleder jeg meg til nye forberedelser - og juledager sammen med familie - ikke minst barnebarn - og venner. Jeg vet jo at jula kan være vanskelig for mange, jeg ønsker at også de kan få en god jul.

- Hvilket ønske har du for det nye året?

- At mennesker respekterer hverandre, hjelper hverandre, at godheten i oss vokser, og at det ikke skal være krig mer.

Arne Høibakk, Åmot
Avdelingsleder og deltids korn-
bonde.
Hobbier: Amatørmusiker, janit-
sjar og dirigent.

- Hva står øverste på ønskelista til jul?

- En er seg sjøl nærmest og har selvfølgelig egoistiske ønsker som det å kunne få et nytt slalomutstyr og teste glien på skia.

Det mer samfunnsengasjerte ønske er at et flertall av alle arbeidsledige må få en meningsfull og engasjerende jobb/-arbeidsdag som julegave. Dette vil gi samfunnet rundt oss økte verdier og kvaliteter, større handlekraft og tro på verden for den enkelte.

- Hvilket ønske har du for det nye året?

- Mitt ønske for det nye året er nok ikke særlig særegent, men like mye et godt ønske - at ødeleggelser og krig må ta slutt slik at vi ikke lenger får presentert ødelagte liv, hjem, familier og samfunn i den daglige presse.

Utover dette er det et ønske at de Olympiske leker på Lillehammer skal bli en braksuksess og vise at folk fra alle nasjoner og trossamfunn kan konkurrere og arbeide/leke sammen uten at det skapes splid.

Sunni Ramberg, Vikersund.
Forretningsdrivende og trebarns-
mor.
Hobby: Turer, bøker og familie.

- Hva står øverst på ønskelista til jul?

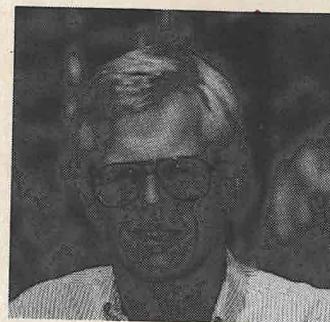
- Jeg ønsker jeg skal klare å lage gode juletradisjoner hjemme, hvor ikke gavene, men den gode stemning og hyggen, er hovedsaken. Det er dette jeg husker fra min egen barndom og vil gi videre til mine barn.

Jeg vil sitere bakegutten i Hakkebakkeskogen: «Jeg står her og gjør ingen ting». Jeg håper jeg får masse tid sammen med familien - være sammen «å gjøre ingen ting».

- Hvilket ønske har du for det nye året?

- Jeg kunne sagt: ønske om en jord med fred og frihet - men det ville blitt tomme ord, derfor begynner jeg fra en mer jordnær vinkel, at vi alle og enhver begynner i det små hos våre nærmeste, med godhet, fred, omtanke og forståelse.

Personlig ønsker jeg en litt større porsjon tålmodighet, større evne til toleranse, i det hele tatt litt større raushet i forhold til mine medmennesker.

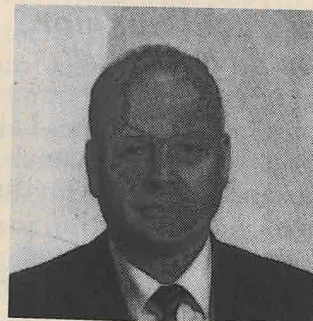
Ole Johan Sandvand er tre-barns far og direktør på Modum Bad.

- Hva står øverst på ønskelista di til jul?

- Jeg har fått en del hint om at jeg burde ønske meg verneutstyr til skogsarbeid med motorsag.

- Hvilket ønske har du for det nye året?

- At det blir metervis av snø i vinter, og at vi i den store ombyggingen av Modum Bad ikke brekker nakken, men kommer ned på beina.

Harry Skjelbred, salgssingeniør fra Åmot:

- Ønske for nyåret?

-Daglig bringer massemedia skremmende meldinger om krig,

forts. s. 15

Lajla Hovde, 70 år i desember:

- De mange små gledene betyr uendelig mye! Blomster f.eks.

Kjære Lajla.

Det er sein november-lørdag i et snørikt Åmot. Ute har gradestokken krøpet ned mot -10, og jeg har gjennom vinduet fulgt alle sjatteringer fra dag til natt, fra det gråblå til det blåsvarte.

Hvordan komme i gang med dette? Hvordan finne en form på det? Her har jeg sittet i tre kvelder og snakket med deg, nede i den praktisk innrettede leiligheten din i det som en gang var gamle Enger skole. Jeg har en ganske imponerende notatbunke for lengst.

Gjennom de 15 åra vi har kjent hverandre, har kontakten vår utviklet seg til et svært sterkt og nært vennskap. Og respekten min, ærbødigheten min, overfor deg er ikke blitt mindre etter disse samtalene. Nå i desember fyller du 70, og har hittil sagt nei til alle ønsker om intervjuer. Men har altså sagt ja til meg. Så hvordan få dette til? Hadde jeg kunnet spørre deg nå, så hadde du smilt med ditt karakteristiske lille kast med håret og kommet med en avvæpnende replikk. Eller kanskje vært mer alvorlig og lyttet.

"Det var fælt når mor skjente på de andre"

Ja, hvor skal vi begynne, Lajla? Hvorfor ikke med begynnelsen, ville du kanskje sagt. Nå får du se å komme i gang, Berger!

Javel, Lajla. Da får vi starte her på Åmot, på Kongshaug. Hvor du ble født oppunder jul for 70 år siden. Som nr.2 etter broren Olav. Tre år seinere kom søsteren Eva.

Men det var Kløttefoss som ble oppvekststedet. Lajla kom dit

som 5 åring. Mor var blitt lærer på skolen der.

Kløttefoss den gang var de aktivitetene de lagde selv. Men til 17.mai og juletreffesten møttes de alle, ca. 100 mennesker på stedet. Det var stor stas!

Det var ikke bare greit å være barn av lærerinna.

- Mor tok av og til for seg unger som var for lenge ute. Det var flaut. Og jeg syntes det var fælt når hun skjente på andre på skolen. Men mor følte også ansvar for folk som hadde det vondt.

"Rekorden min var 1000 l tytterbær"

Lajla var glad i dans, og var alt som 7 åring med på danseskole. Hun var ikke gammel før hun lærte guttene på Kløttefoss å danse. Og så var det sport: høyde, lengde, løp og håndball. Olav var trener.

- Han var en snill storebror. En gang jeg hadde skrevet på tapesten hjemme, tok han skylda for meg.

Ellers var det mye lesing, Lajla leste alle bøkene på skolebiblioteket. Men de beste minnene hjemmefra var alle søndagsturene med mor og far i skogen, sommer og vinter. - Det var moro med bærplukking. På Kløttefoss hadde vi ikke potetferie, men tytterbærferie om høsten. Vi elevene plukka så vi fikk råd både til radio og nye gardiner på skolen. Rekorden min var 1000 liter, det var ukene før jeg begynte på lærerskolen i 1946.

Etter skolen på Kløttefoss bar det til middelskolen på Vikersund, der hvor Røde Kors huset er i dag. Og så i en liten gymnasklas-

se med Sverre Therkelsen og 7 jenter samme sted.

Lajla hadde det for lengst klart for seg at hun ville bli lærer, og synes hun fikk mye bra trening som speiderleder og med sang og musikk. Bl.a. var hun med og ledet mannscoret på Kløttefoss!

Sommeren 1943 ble spesiell. Da dro hun til Glomfjord for å ha sommerjobb med å passe to små søskenbarn. På Hurtigruta hadde Lajla bare ståplass på dekk. Men i sine nye langbukser sydd av gamle portierer stod hun ute sammen med masse folk og sang seg oppover Nordlandskysten.

"Første gang de så en lærer med lebestift"

Våren 1944 var det russetid, i onkels gamle russelue, og et laken farga på Ullvaren og omsydd til kjeledress.

Og deretter et par år med lærervikariater på Vikersund og Hokksund. Og høsten 1946 begynte hun full av forventning på lærerskolen i Oslo. Hun fikk hatt sin første praksistime på Majorstua. - Jeg tror det var første gang de så en lærer med lebestift.

Det var da, i oktober en gang, det skjedde. Det kom veldig brått. Etter en håndballkamp hadde hun vært med far på Et dukkehjem. En merkelig følelse: hun greide ikke å sitte stille, og det gjorde vondt i nakken. Neste dag på skolen fikk hun ikke med seg noe. Far kom, og fikk tak i lege. Som umiddelbart konstaterte at det var poliomyelitt.

"Jeg kan føle det i hendene fortsatt"

Her må jeg stoppe opp litt, Lajla,

Lajla Hovde: Jeg har fått oppleve veldig mye som jeg kan takke for.

for dette blir sterkt for meg, selv om jeg har hørt det før: Rett inn på Aker sykehus, helt lammet, kunne ikke en gang snu hodet, og med grusomme smerter.

- Men jeg var hele tida sikker på å bli frisk. Legene sa ikke noe, og forklarte ikke noe om hva polio var.

Det at hun ikke kom hjem til jul, ble en stor skuffelse. Etter hvert måtte hun venne seg til å bli tålmodig. Hun ble liggende i over halvannet år på sykehuset.

- Jeg var heldig og fikk masse besøk av familie og venner. En god venn av meg var mye på besøk. Han arbeidet på et hotell, og hadde ofte med seg opp god mat.

Og alle tankene i denne tida? Først og fremst det at mor var langt borte, og at det var vondt for dem at jeg skulle bli sjuk.

- Men de små framskrittene

betydde veldig mye for meg. Jeg husker den dagen da jeg til slutt kunne nærmest henge i en gåstol. Den følelsen jeg da hadde av å drikke vann: det gikk liksom rett gjennom nedover! Eller den første dagen en pleier kjørte meg ut på blomsterenga utenfor, og jeg sjøl kunne plukke en natt-og-dag. Det var helt utrolig, det er som om jeg kan føle det i hendene fortsatt. Ingen som ikke har opplevd dette, kan forstå det.

"Nei, bitter har jeg aldri følt meg"

I mai 1948 bar det til Viborg i Danmark i vel et halvt år, og våren 1949 til København. Trening, trening og atter trening for å bli bedre. Og litt framgang var det. Hvor stolt hun var den dagen hun greide å krysse Strandvejen ved hjelp av albukrykker!

- Men du må da ha vært lei deg og bitter for sykdommen?

- Lei meg var jeg jo, og særlig når jeg følte jeg var mye til bryderi. Det var ikke så lett bestandig å ta i mot. Men bitter? Nei, det har jeg egentlig ikke følt. Jeg ville jo gjerne blitt gymlærer. Men jeg så sykdommen som et tegn på at det nok ikke var meningen.

Men oppi alt dette hadde Lajla det fortsatt klart for seg at hun ville bli lærer, og begynte å søke lærerskoler. Men det kom avslag etter avslag. Fra en rektor fikk hun klar melding: -Du må da skjønne at du aldri kan bli lærer! Fra Kristiansand kom det til avveksling et hyggelig avslag. Det gav Lajla mot til et nytt skriv hvor hun bad om å få komme inn og hospitere, og så gå opp som privatist. Svar fra rektor Aarek: Siden du er så ivrig, kan vi ta deg.

- Jeg husker den første skoledagen i 1950 som om det var i går. Jeg ble tatt veldig godt i mot av klassen. Og de to åra der hjalp de

meg rundt over alt. Bar meg opp og ned trapper. Jeg skulle være med på det meste. På en busstur en gang til Stavanger skulle vi ta en avstikker opp til Knudaheio. Dit var det langt å gå, men gutta i klassen lot seg ikke avskrekke: de bar meg i etapper, og vekslet hver 100 m. Det var sterkt å sitte der i stua til Garborg, langt unna bilvei.

Hjemme igjen nyutdannet i 1952 var det ikke lett å få jobb. I mars 1953 fikk hun et vikariat på Enger, - faktisk i det huset hvor hun bor i dag. Det ble ledig en stilling fra høsten som kretsen visste hun ville søke der.

- Og dermed fikk jeg flere fra kretsstyret som kom for å høre på meg. Frøken Semmen, som hadde den andre klassen, lurte på hvorfor disse mannfolka bare skulle komme til meg.

"Nå skjønner jeg ikke hvordan jeg klarte det"

Lajla ble fast ansatt. Og dermed var hennes lærertid på Enger skole i gang. Den skulle vare til hun gikk av 30 år seinere som 60 åring. Og Lajla, som kunne ha valgt seg et rolig liv med full uføretrygding! Mens hun ennå kunne bruke armene, sleit hun seg opp trappene, og gjorde langt mer enn hun burde. (Det har du fått li for nå etterpå, Lajla.)

- Det var et slitsomt liv, og nå skjønner jeg ikke hvordan jeg klarte det. Men jeg hadde jo mer krefter den gangen. Og elevene mine hjalp meg bestandig, bar veska mi, skreiv på tavla osv. Elevene jeg har hatt, var i det hele tatt veldig greie og enkle, og godtok meg. Men jeg savna det å ikke kunne ha ringleiker med dem. Så noen ganger var jeg heldig og fikk skolepsykologen vår til å ta det. Du husker vel hvordan de maste livet av deg, for å få deg til å være med i klassen og danse.

Om jeg (den gang skolepsykolog) husker! Og jeg husker stemningen fra klassen, og Lajlas forhold til dem, denne sjeldne blanding

av god autoritet og varm nærhet. Gamle elever kan underskrive på det. Lajla var en lærer som de ble ordentlig glad i. Og det er vel det beste som kan sies.

- Jeg har nok vært forholdsvis streng, jeg har fått høre det. Jeg ville ha orden og arbeidsro. Elevene trenger virkelig det.

- Du også, kanskje? Lajla ler, og innrømmer det gjerne.

- Men du må skrive om foreldrene. Noen av dem var nok litt skeptiske til å begynne med. Men jeg følte virkelig at de godtok meg etterhvert. Og de stilte opp i alle praktiske sammenhenger, turer og slikt. Jeg kalte dem alltid "foreldra mine". Og de gav uttrykk for at ungene deres hadde fått lært mye om å være hjelpsomme. Det var jeg glad for å høre.

Lajla likte seg godt på Enger. Hun kan ikke få fullrost sjefene sine, Gjerløw og Fidjestøl. Eller kollegaene, som hele tida godtok hennes handikap på en fin måte, som hun selv sier.

Fritidsaktiviteter hadde Lajla ikke så mye overskudd til i disse åra. Men hun har vært med i kor, og på svømming i Helsesportlaget. Eller om sommeren i hagen i Hokksund hos søsteren Eva, i bassenget som de bygde primært for Lajla. Og som hun tok med elevene til. En del tekstil-forming har det også blitt, - med studieår på Industriskolen i 1957 og i Volda i 1973.

Fra 1964 har hun tilbragt tid i Spania nesten hver vinter. Først

som korte vinterferier. Nå som pensjonist blir det gjerne 2-3 måneder. Lajla har likt å reise, og det har blitt atskillige turer både i ut- og innland. Mye sammen med Eva. Bl.a. til USA for 9 år siden. Eva og mannen Per betyr uendelig mye for Lajla. Men det har også blitt mange gode venner rundt omkring i årenes løp. Lajla fører en stor korrespondanse. Nå før jul forestår 70-80 brev, ja lengre brev, ikke hilsener, til venner rundt om.

"Nei, hun er mora mi!"

Og at Lajla er sjelden vare, det kan de mange venner skrive under på. Den - ihvertfall i hennes situasjon - utrolige mangel på selvmedlidenskap og selvopptatthet. Evnen til å møte hver ny dag, hvert nytt menneske, med positiv nærværende åpenhet. Hun er jo et utrolig godt menneske å være sammen med. Også de mange avvæpnende replikkene hennes, da!

Som da hun var på lærerkurs med venninne Solveig Nordset, og de stod på toppen av en lang trapp ned til en gårds plass, hvor en del mannlige lærere stod og så på dem. De visste ikke hvordan de skulle komme videre. Da roper Lajla: "Hei dere! Ser dere ikke hvor dum hun er, hun hjelperen min." Og dermed var isen brutt, og det var ikke behov for å be om mer hjelp under det kurset.

Eller når hun og Eva er ute sammen, og folk syns de er like og spør om de er tvillinger. Helt typisk av Lajla da å svare: - Nei, hun er mora mi!

Humor har nok vært en god hjelp i de mange situasjoner Lajla har opplevd, hvor folk har vært nedlatende og trodd hun har vært helt uten åndsevner, fordi hun har sittet i rullestol. Eller når det følelsesmessige kan bli for påtrengende.

Som det sangerkurset hun og Solveig var på, hvor de i tur og orden skulle synge solo. Lajla hadde vegret seg i det lengste, så lite pust og stemme som hun

syns hun hadde. De andre hadde sunget etter alle kunstens regler, og virkelig prestert. Til slutt gav Lajla etter for lærerens ønske, og begynte ganske rolig og uanfektet å synge: "Hver dag er en sjelden gave, en skinnende mulighet." Da hun var ferdig med andre verset, stopper hun opp og utbryter: - Hvis dere skal sitte slik og grine, så slutter jeg å synge!

"Jeg husker et sted hvor det vokser linnea"

Hver dag har blitt en sjelden gave, Lajla, slik du har møtt livet. Nettopp fordi du har bevart åpenheten til å ta tingene som de kommer, til å akseptere oss du møter, og vise aktiv interesse for oss.

Jeg skriver dette, og er forlenget langt inn i rørelsen. Hadde du sett meg her nå, Lajla, med tårer i øya, hadde du sikkert kommet med en befriende, ramsalt replikk. Det utrolige humøret imponerer, det kan ikke stikkes under en rullestol. Men du må da bli mismodig i blant?

- Å joda, særlig nå når jeg har mye mer plager enn før, såkalte seinvirkninger av polio, og det er stadig mer jeg ikke greier eller orker lenger. Men jeg får mer tid til å tenke, og er veldig takknemlig for alt jeg har fått opplevd.

- Her kommer vel troen din også inn?

- Den betyr mye. Men det har ikke vært like lett bestandig. På sykehuset var det vanskelig å be. Jeg kunne ikke be for meg sjøl når jeg ikke hadde takket Gud før. Men etter hvert har jeg fått oppleve veldig mye som jeg har takket for. Det er en mening med livet mitt. Og de mange små gledene betyr uendelig mye for meg. Feks. blomster. Jeg husker ennå ett sted på Kløttestad hvor det vokser linnea.

En sjelden villblomst, en linnea, det er jamen hva du er, Lajla, - en Guds gave til alle oss som har fått kjenne deg.

"Kongen lo godt av drømmen min"

Avslutningen, Lajla? Det har blitt en ny mørk vinterkveld ute, og vi må gi oss nå. Som avslutning er vi nødt til å ta med ditt livs store opplevelse, er du enig? Audiensen hos kong Olav etter at du hadde fått fortjenestemedaljen i 1983.

- Jeg husker adjutanten instruerte meg: "De skal gå tre skritt innenfor døren, og så takke". - Det må bli tre hjul for meg, da, svarte jeg. Han hjalp meg inn, og rullet så voldsomt at jeg nesten kolliderte med kongen. Jeg var ganske skjelven da, men det gikk fort over. Kongen spurte så godt. Han sa du til meg, og jeg tror nok at jeg glemte meg bort og sa du til ham

et par ganger også. Vi var innom det med å huske elevnavn, og særlig dobbeltnavn. Da måtte jeg fortelle ham at det var hos meg Ole Gunnar Fidjestøl hadde lært å hoppe. Hver morgen når vi skulle reise oss og be Fadervår, gikk han opp i et svev framover ved siden av pulten. Kongen lo godt av dette. Jeg fortalte om støtte fra familie og venner, og da fikk han tårer i øynene. Og da han skrøt av meg, fikk jeg tårer i øynene. Jeg kastet et par raske blikk rundt i rommet. Kongen unnskyldte at det var så rotete. Og da plumpet jeg ut med at det ikke var så rotete som det hadde vært i drømmen min. Natta før hadde jeg drømt om audiensen, og det ville kongen høre om nå. Jeg fortalte ham at da jeg kom inn, var det ganske rotete med mange barn omkring, fordi kongen måtte være barnevakt. Så han hadde satt ett barn på fanget mitt. Og jeg tenkte at kongen er barnevennlig og jeg er lærer, så dette skal nok gå bra. Og jeg slengte meg opp i kongens stol. Og dermed våknet jeg, for det var dog litt for grovt. - Du skulle ha hørt hvordan kongen lo av drømmen min, jeg kan ennå høre det inni meg.

Det er fortsatt blåsvart natt. I den begynnende grålysning ute kan jeg ane at det har begynt å snø igjen. Etter natt kommer dag. Gratulerer med dagen din nå i desember, Lajla!

Gode hilsener Berger

forts. fra s. 11

terror og voldtekt. Kyniske politiske ledere med så altfor mange håndlangere ser ut til å ha fritt spillerom. Respekten for menneskeliv er borte og uskyldige barn og voksne myrdes i meningsløse kriger.

Måtte det bli fred på jord!

I samfunnet vårt er det mange eldre og sterkt funksjonshemmede med behov både for pleie og omsorg. Mange av dem får ikke den hjelpen de trenger og har derfor en lite verdig tilværelse. Nyttårsønsket mitt må da bli at rikspolitikere innser problemet

og setter i gang tiltak for å rette opp skeivhetene.

Nina Mjøberg, varaordfører fra Geithus:

- Ønsker for nyåret

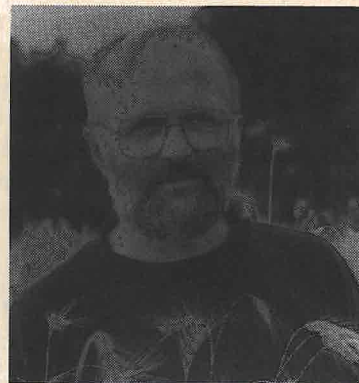
Fred på jord! Men det kan vi ikke vedta i kommunestyret. Jeg tenker på krigen i Rest - Jugoslavia. Grusomhetene har rørt nordmenn flest fordi vi ikke hadde trodd at det igjen skulle bli krig i Europa. I verdensdelen vår er nynazisme og fascisme på fremmarsj. Har vi ikke lært?

Jeg skulle også ønske at arbeidsløsheten vil gå ned; særlig blant ungdom. Det er ille at en må gå fra skole til et liv i arbeidsløshet. Det tærer på selvtilliten og virker demoraliserende.

Midt i hverdagen

Håvard Altern,
trygdesjef,
Øst-Modum

Hvor ble uka av?

Midt i novemberhverdagen blir jeg brått grepet av oppgitthet: Det nytter ikke! Hele samfunnet og hver enkelt av oss og jeg selv ikke minst, vi snurrer bare videre i den samme runddansen, og når uka er omme, spør vi oss selv: Hvor i all verden ble den av? Var det ikke nettopp lørdag?

November er en særlig velegnet måned for oppgitthet. Mørket blir djupere for hvert døgn som går. Er det godvær i høyden, så ligger helst tåka dagen lang der de fleste av oss bor. Kommer nedbør, så kommer den som sludd. Tungsinn over egen utilstrekkelighet (og andres!) finner feste i slaps og skodde. Meg hjelper det lite at det stunder mot jul, for sjelden opplever jeg runddansen mer ubrytelig enn nettopp da.

Da er det at han ringer! Midt i

hverdagen. Jeg sitter nettopp og gremmes over et særlig grelt eksempel på unødig byråkrati, og over skuffen med ugjort arbeid som blir litt fullere hver dag. Da ringer han. Han som jeg har ønsket å få snakke med, fordi samtaler med ham er noe jeg vokser på.

«Han er for travel». Han har andre oppgaver som er mye viktigere enn å prate med meg». Sånn har jeg tenkt, og så har jeg skjøvet det ønsket ifra meg. Men nå ringer han faktisk, og vil avtale et møte. Stemmen hans skjærer et lite vindu i den store mørke novemberveggen. En kjapp prat, et notat i avtaleboka: Vi snakkes!

Vinduet står der etter ham. Det slipper inn en varm liten lysstripe - nesten som sommerdagslyset mellom kledningsbordene i en

glissen låve. Tungsinn må vike litt plass. Midt inne i oppgittheten blir det rom for et lite håp, som vokser.

Det gjelder å bryte runddansen - om ikke for godt, så iallfall for et øyeblikk nå og da. Må jeg virkelig ha det så travelt? Er det noe av det jeg bruker tid på, som jeg godt kunne la være? Er det noe av det jeg kjøper til meg selv eller andre, som både naturen og vi like gjerne kunne være uten?

Kostet det meg mye å skjære et aldri så lite hull i en sånn tungsinnsvegg, en gang i uka? Skulle jeg ta en telefon, skrive et brev, stikke innom, invitere på tur? Ville jeg da neste lørdag bli mindre overrasket over at uka var gått, og undres mindre over hvor den ble av?

Håvard Altern

Søndag 24. oktober jubilerer 13 «konfirmanter» i Snarum kirke og minnes sin konfirmasjonsdag 10. oktober 1943. Den gangen var flokken noe større, opprinnelig var det 14 gutter og 15 jenter. Noen har gått bort, noen var forhindret fra å komme, og en hadde flyttet til Amerika og veien ble forståelig nok for lang.

Men de som var der hadde en hyggelig dag, og etter gudstjenesten i Snarum kirke, fortsatte festen på Kongsfoss pensjonat hvor man frisket opp gamle minner og pratet om gamle dager.

Konfirmantjubilene i Snarum er blitt en hyggelig tradisjon som vi håper å kunne fortsette med i årene som kommer. Steinar Sund

50-års jubileum på Snarum

Foto: Eli Sund

Fra v.: Johan Strid, Ole Medrud, Kristian Hovde, Trygve Kristoffersen og Kåre Andersen. Foran f.v.: Gunvor Sterkebye (f. Saastad), Liv Thon (f. Johansen) Aslaug Skotland (f. Bekken), Inger Hovde Grindrud (f. Hovde), Ingrid Fjellheim (f. Grønli).

Søppel i Modum:

- Fortsett å forurens din egen seng, og du vil en natt bli kvalt i ditt eget avfall

- Når alle bisoner er slaktet og alle villhester temmet, når de hemmelighetsfulle skogene stinker av mennesker, og når de bugnende bakkene er fulle av skvaldrende kvinner - hvor er da villmarkene? Borte. Hvor er ørnene? Borte. Det som står igjen, er å ta farvel med tårnsvalen og jakten, slutten på livet og begynnelsen av kampen for å overleve.

- Glem aldri hvordan landet var da du overtok det. Og med all din styrke, all din makt og hele ditt hjerte - bevar det for dine barn, og elsk det som Gud elsker oss alle.

(Utdrag fra indianerhøvdingen Seathl sin tale til president Franklin Pierce 1856)

Selv om det nå er snart etthundreogforti år siden disse ordene falt, er spørsmålet om hvordan vi forvalter kloden vår bare blitt enda mer aktuell. Seathl sin spådom er i ferd med å bli en skremmende virkelighet om vi ikke maktet å snu utviklingen. Vi har alle et ansvar som det ikke nytter å fortrenge. Søppel er et problem - også i Modum.

Vi har henvendt oss til miljøvernkonsulenten i vår, Morten Eken, for å få rede på hva som gjøres i bygda vår med kildesortering og kompostering. Han viser til kommuneplanen der det står:

- Vi må forurens mindre og skape forståelse for at ulovlige søppelfyllinger og søppel på avveier ikke kan tåleres. Planer for kildesortering må utarbeides og mottak for spesialavfall opprettes.

Holdningslæring ved belønning

Han er enig i at dette er en for lite forpliktende formulering og legger til:

- Modum kommune har hatt i

gang et forsøk med kildesortering og kompostering. Ti husstander i gang med på forsøket, som ble avsluttet i januar i år. Det gikk ut på å sortere sitt eget søppel. Matavfallet ble tømt i en lukket kompostbinge og tilsatt strø. Etter en tid ble dette omdannet til fin matjord. Papir og glass ble også sortert og levert til gjenvinning. Erfaringene er meget gode, og søppelmengden blir redusert betydelig.

- Et viktig prinsipp i miljøvernstrategien er at forurenser skal betale. Sortering av avfall vil derfor på sikt presse seg fram. Det kan være snakk om en periode på tre til fem år. Før vi kommer så langt, må vi gjennom en periode med holdningsskapende virksomhet som informasjon og motivering. De husstandene som tar aktivt del i kildesortering, vil bli belønnet med for eksempel reduksjon i renovasjonsutgiftene.

Hva venter vi på?

Vi er ikke tilfreds med tempoet for gjennomføringen av avfalls-sortering.

Det sier leder i Naturvernforbundet i Modum, Elbjørg

Backe, og hun fortsetter:

- Kommunen har hatt rikelig med tid på seg til å komme med en plan for den praktiske gjennomføring av kildesortering og kompostering. Forsøket er for lengst ferdig og med gode resultater. Hva er det vi venter på? Riktig nok må det investeres i containere både for glass og papir og få plassert disse omkring i boligfeltene og tettsteder. Dessuten må hver husstand ha sin kompostbinge, men det kan da ikke by på de helt store problemene. Særlig når bingene lages på Katfossenteret. Her vil produksjonen bli sikret for lang tid og muligens vil det også bli skapt nye arbeidsplasser når kompostering blir hverdag for oss moinger.

En modningsprosess

- Holdningsskapning er meget viktig. Budskapet må så å si hamres inn, for her er det snakk om en modningsprosess blant oss. Barn og unge er en viktig gruppe. Jeg gir honnør til Kilden barnehage, som har begynt med et praktisk opplegg med kompostering og kildesortering. Skolene bør snarest komme etter.

Kompostering i Kilden barnehage.

La miljøvern bli en del av skolens hverdag! Her er det sikkert mye gjort.

Elbjørg Backe er også skeptisk til all den unyttige reklamen som jevnlig dumpes i postkassene våre. Årlig blir det en anselig mengde søppel. At statsbedriften Postverket på denne måten skal ha ekstrainntekter på å legge søppel i postkassene våre, er "høl i huet".

- Naturvernforbundet har mange forskjellige arbeidsoppgaver, og vi burde sikkert fulgt bedre opp på flere felter, men tiden strekker ikke til. Aktive folk i Naturvernforbundet i Modum er spredd på så mange felt. I tillegg har de jobb og familie som også krever sitt. Dessuten reiser mange miljøbevisste ungdommer ut av bygda på grunn av både utdanning og arbeid. Derfor har naturvernorganisasjonene stor gjennomtrekk blant yngre medlemmer.

Barnehage-kompostering

I barnehagen Kilden på Modum Bad er kompostering og kildesortering blitt begreper med praktisk innhold.

Her arbeider barna og de ansatte

med å redusere søppelmengden sin. Kompostbingen utenfor huset gir matjord til kjøkkenhagen. Papir resirkuleres på stedet, blir brukt i undervisningen og omskapt til fantasirike troll og klovner og esker med mye rart i. Om ikke så lenge vil barna der ha laget en diger dinosaur.

Styrer ved barnehagen, Gro-Elisabeth Tandberg, forteller at personalet ved barnehagen holder på med å lære seg prosjektarbeid som verktøy. Opplæringen blir støttet av fylkesmannen i Buskerud. Den praktiske erfaringen får de gjennom prosjektet Miljøvenner. Her har de satset på kompostering og kildesortering fordi naturvern er et hovedsatsningsområde i barnehageplanene deres. Ungene er meget ivrige og er ganske observante på dette med forsøpling - en holdning som de tar med seg også utenom barnehagen.

- Det er faktisk lettere å formidle miljøvern til barn enn voksne. Fra vår side er dette en bevisst handling. Skal vi snu en trend med bruk - og kastmentalitet, må vi begynne med barna. Derfor er kildesortering og kompostering kommet for å bli hos oss.

- Prosjektet vårt er spennende og lærerikt også for oss voksne. Noe av denne miljøkunnskapen mener vi er så viktig at vi vil dele den med andre. Tidlig i 1995 vil vi derfor avslutte prosjektet vårt med en framvisning i kulturhuset. Innen den tid håper vi å få med oss gode krefter slik at kildesortering og kompostering kan bli innført på hele Modum Badområdet.

- Det går an å få levert sortert søppel til gjenvinning, men det er langt mellom mottakerstasjonene. Dersom mengden sortert søppel øker, vil resirkuleringsapparatet, slik det er i dag, ikke ha kapasitet nok. Derfor er det viktig at alle ledd i kjeden styrkes. Det nytter lite om folk er miljøbevisste om det er flaskehalsen i gjennomføringssystemet.

JohnSA

Ønsk deg en kompostbinge til jul!

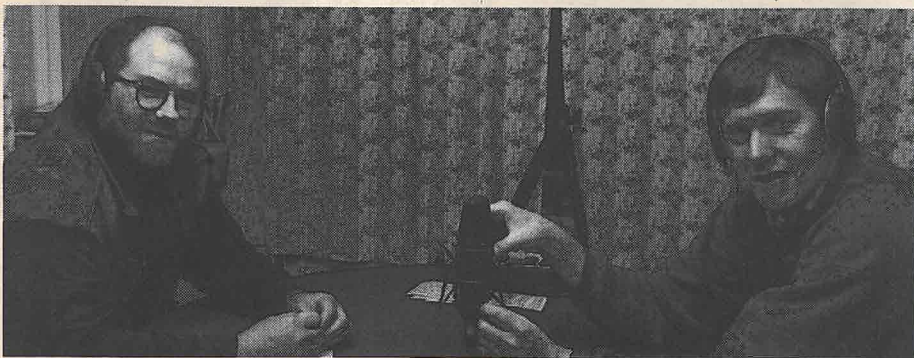
Den får du kjøpt på Kattfos-senteret for kr. 950.- Det følger med et hefte med opplysninger om kompostering og kyndig veiledning om hvordan du skal gå fram for å oppnå gode resultater.

Radio Modum:

Fem år på lufta

Søndag den 31. oktober var det fem år siden Radio Modum presenterte sin første sending. Dagen ble markert med utvidet sendetid, hilsener og gratulasjoner.

Radio Modum ligger på Berga i Geithus og ble startet av en bred samling kristenfolk i bygda.

Målet var å fortelle folk i nærmiljøet hva det er å være en kristen. Det legges vekt på de mellommenneskelige forhold, fremme sunne holdninger og denne oppfor moralsk forfall.

Programtilbudet er variert. I første rekke er det de kristne postene som Evangelietoner, Framtid og håp og omsorgsprogram som sendes. På underholdningssiden er programposten Fredagsnøtter

nærmest blitt et flaggskip for nærradioen.

I dag har nærradioen en stab på hele seksti frivillige medarbeidere som gjør alt fra reinhold til programarbeid. Den faste staben teller en og en halv stilling. Sendetiden er på totalt 42 uketimer, og hovedinntektene kommer fra bingo og reklame. I tillegg er det gaver og sponsorinntekter.

Ansvarlig redaktør Magne Grønlund sier at programtilbudet er blitt utvidet med riksnyheter hver hele time. Det er også planer om å utvide søndagssendingene, men hva dette konkret vil bli, er det for tidlig å si noe om nå. Vi ønsker radio Modum nye gode år!

JohnSA

T. v. Leif Erik Aasmundrud og til t.h. Magne Grønlund.

Døvegudstjeneste på Åmot kapell

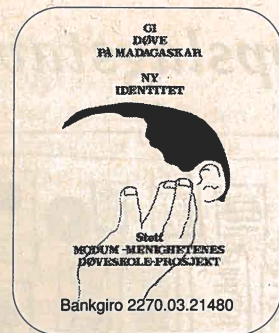
Under kirkekaffen etter gudstjenesten på Åmot kapell søndag 24. oktober ble Modum - menighetenes døveskoleprosjekt presentert. For de som var tilstede ble dette en opplevelsrik søndag formiddag iogmed at prosjektgruppen hadde fått med seg en gruppe på 6 døve og 6 hørende ifra hele Sør-Norge. Disse var sammen med døveprest Rold Piene Halvorsen. Han var også med under gudstjenesten som sogneprest Jon Mamen forrettet for oss. Døvepresten tolket sogneprestens preken på en gripende måte og salmene ble like gripende tolket av Gudrun Boge Karlsen.

Kirkekaffen ble innledet med at Gunnar Hellerud ønsket velkommen til denne. En av de døve Ivar Kimo «sang» så bordverset på sin måte ved hjelp av døvespråket. Deretter presenterte Hellerud prosjektgruppens medlemmer. Disse er følgende: Britt Dahl, Eli Gutuen, Margit Torseth, Gunnar Hellerud, Jon Mamen og Steinar Sund. Denne gruppa har nå fungert ca. 1 1/2 års tid og har i utgangspunktet tatt sikte på en funksjonstid på 3 år.

Deretter gikk man over til å informere om intensjonene med prosjektet - nemlig å gi støtte til å bygge en døveskole i havnebyen TAMATAVE på Madagaskar. Prosjektet blir også støttet av Norad i samarbeid med Det norske misjonsselskap (NMS). Prosjektet administreres av NMS og Den gassiske lutherske kirke. Skolen er nå nesten ferdig bygget og ble formelt åpnet den 10. juli i sommer hvor denne gruppen som var til stede på Åmot kapell var med.

Norad har støttet skolen med 3 millioner kroner, mens NMS skal gå inn med 20 % av dette, altså 600 000 kroner, så det er dette beløpet denne prosjektgruppen skal være med å skaffe til veie.

Det er blitt utarbeidet en informasjonsfolder hvor det går fram at norsk misjon har vært i fremste rekke i døvearbeidet. Fra 1949 fikk den første døve undervisning på Madagaskar. Misjonsprest Erik Borgenvik var pioneren, og i 1956 ble den første døveskolen åpnet på Antsirabe med plass til 140 elever. Fra 1990 startet døveundervisning i leide lokaler i havnebyen Tamatave.

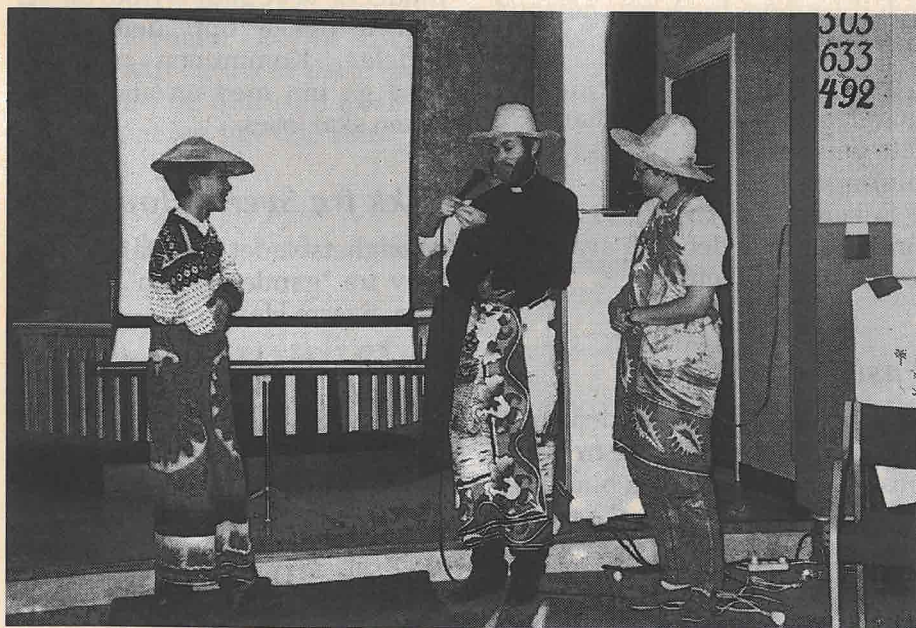
Den 10. juli ble så denne nye skolen høytidelig åpnet, og da var denne gruppen fra Norge æresgjester.

Dette fikk vi et engasjerende innblikk i ved hjelp av en lysbildeferie som ble vist fram av Asle Karlsen og med inspirerende og humoristiske kommentarer ved Britt Dahl som også var med i denne gruppen på denne åpningen. I tilknytning til denne lysbildeferien hadde hun også intervju med hver av deltakerne i gruppa for å høre hvilke inntrykk de satt igjen med etter å ha vært med på denne reisen. Det var virkelig interessant å se og overhøre disse døves inntrykk bli formidlet ved hjelp av døvespråket. Det var helt tydelig at det var mange ting som hadde gjort inntrykk på dem under deres opphold der nede på verdens fjerde største øy, som i utstrekning (areal) er nesten dobbelt så stort som Norges areal.

Til åpningen av skolen var det også blitt sendt nedover en container med innsamlet utstyr og mange fine ting. Her hadde prosjektgruppa i Modum vært engasjert, og det var bl.a. kommet inn en del fine sykler som ble mottatt med stor begeistring av brukerne der nede på skolen.

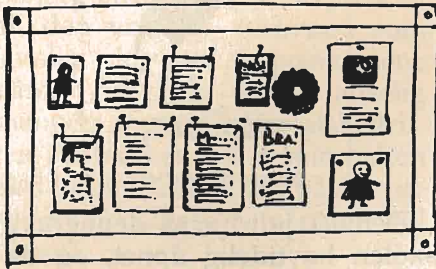
Ja, det ble virkelig en givende stund på Åmot kapell på denne FN-dagen som det jo var denne søndagen. Det ble vi også minnet om da Gunnar Hellerud avsluttet denne sammenkomsten med ønske og håp om at de forventninger man hadde med dette prosjektet ville bli oppfylt: nemlig å kunne hjelpe våre søstre og brødre med disse handicap til å få en mer meningsfylt tilværelse. Slik som det også står på framsiden av denne folderen som var laget: GI DØVE PÅ MADAGASKAR NY IDENTITET!

Gunnar Hellerud

Medlemmer av gruppen som var med på åpningen av døveskolen i aksjon på Åmot kapell. De demonstrerer skikker i fra Madagaskar.

Oppslagstavla

Jesus-meditasjon?

Jesus-meditasjon - er det noe for deg? Kan vi sammen danne en gruppe?
Ring Britt Dahl - tlf.32 78 41 64.

Julaften i menighetssenteret

Også i år innbyr vi de som er interessert til å feire julaften i Vikersund menighetssenter. Vi begynner kl.1600. Det blir julemiddag, kaffe og kaker, gang rundt juletreet og litt program ellers.

Fristen for påmelding var 10. desember. Men om noen fortsatt er interessert, kan de melde seg til:

Kirsten Lobben, tlf.32 78 78 19,
eller

Johan Solberg, tlf.32 78 89 84.
Vennlig hilsen Heggen
Diakoniutvalg.

Juletoner i mørketid

Modum Kammerkor med sin dirigent Aage Norman Eilertsen, holder sin årlige julekonsert i Heggen kirke søndag 19. desember kl. 18.00. Dette er den siste konserten i korets 10 års-jubileumsår og konserten er derfor laget ekstra vakker, med stort velklingende repertoar, samt flere solister og musikere.

Modum Kammerkor ønsker alle sine trofaste «gamle» tilhørere - og alle nye, varmt og hjertelig velkommen til å dele julens budskap, i ord og toner, med oss. Konserten er gratis, men koret håper på en frivillig gave til korets drift.

AnneB

Jula helt til påske?

- Enger Misjonsforening feirer ikke jula helt til påske, men **torsdag 13.januar kl.1800** setter vi punktum, får vi høre i en liten melding fra dem. - Håper du også har lyst til å komme når du ser hvem du har sjansen til å møte der: Prost Astrid Bjellbø Bayegan, kretssekretær i NMS Bjørn Eddi Andersen og den gledesspredende musikkgruppa DACAPO. Vi spår en fin kveld. På gjensyn!

Barnas juletreff

på Vaaraan onsdag 12. januar 1994 kl. 18.00. Utlodning. Alle hjertelig velkommen.

Juletreff for voksne

på Vaaraan torsdag 13. januar 1994 kl. 16.00. Utlodning. Alle er hjertelig velkommen.

Lysmesse i Snarum

Søndag 19. desember blir det lysmesse i Snarum kirke på kvelden. Lysmesse i adventstiden er egentlig en gammel tradisjon som vi nå forsøker å blåse nytt liv i. Konfirmantene skal være med å bære lys, og vi håper på stort fremmøte i kirken denne kvelden.

S.S.

Soknepresten

har byttet sin faste ukefriday fra mandag til fredag. Han har også fått personsøker for å være mer tilgjengelig.

Søkeren har nr 96 50 71 40. Bruk den hvis det ikke svarer på kontoret eller hjemme!

Fastegudstjenester

Vi vil markere fastetiden med egne gudstjenester på de tre første onsdagene i fasten. Det blir gudstjeneste på Vikersund menighetssenter Askeonsdag 16/2, på Vaaraan 23/2 og på Åmot kapell 2/3, alle gangene kl 19.

Hele menigheten synger

blir det i Snarum kirke 13. februar. Det nye menighetsrådet på Snarum er allerede i gang med å planlegge denne etter hvert så tradisjonsrike sangkvelden i kirken på vinteren. Hvem som blir med oss i år er foreløpig ikke klart, men det vil komme nærmere informasjon senere.

S.S.

Menighetsmøter

Det blir menighetsmøter i alle tre sokn for å velge soknets utsending til bispedømmemøtet. Hvert sokn kan sende én utsending til bispedømmemøtet. I april skal bispedømmemøtet velge medlemmene til bispedømmerådet.

De nye menighetsrådene har ansvar for å nominere kandidat til valget.

Menighetsmøtene holdes slik for de enkelte sokn:

Snarum kirke 30. jan.

Nykirke kirke 6 feb.

Heggen kirke 13. feb.

Får Modum soknediakon?

Det er mulig at Modum prestegjeld får tilbud om statsmidler til soknediakon. Staten dekker i så fall 50% av utgiftene, resten må dekkes lokalt. Modum Diakoniat har et lønnsfond som nå er på nærmere kr 700.000. Ved hjelp av fondet er vi et godt stykke på vei mot å dekke opp den lokale andelen. Kommunen må nok også gå inn med en andel hvis saken skal løses.

Takk fra Sverre Hov

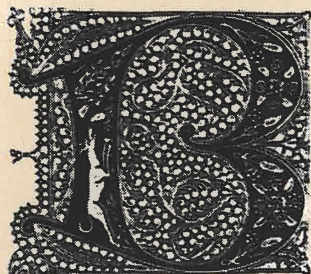
Menighetsbladet har fått et lite brev fra "gamle-presten" på Snarum, Sverre Hov:

Til 50 års konfirmantene på Snarum.

Hjertelig takk til årets 50 års konfirmanter for meget hyggelig hilsen til deres gamle konfirmantprest. - Jeg går nå i mitt 90. år.-

Gud signe dere alle!

Deres Sverre Hov

Bibelordet

"Han gir den trette kraft, og den som ingen krefter har, gir han stor styrke." Jes. 40.29

"Vær ikke bekymret for morgendagen... Hver dag har nok med sin egen plage." Mt. 6.34

I møte med syke mennesker har jeg ofte sett hvordan de kan tappes for krefter. Samtidig har jeg hos enkelte slike personer møtt en uforklarlig styrke. En styrke som har gjort meg undrende, liten og ydmyk.

Selv har jeg også til tider vært i en livssituasjon hvor jeg har sunget med salmisten: "Når jeg har tenkt meg trett til døden, si så hva du har tenkt O Gud."

Hva sier så Gud?

Han sier at den trette gir han kraft, og den som ingen krefter har, gir han stor styrke. Han sier også at det er dagen i dag vi skal konsentrere oss om.

Og hva er min erfaring?

Erfaringen bekrefter Guds ord. Inntil i dag har jeg fått den styrken jeg trengte. Derfor knytter det seg håp og tro til disse ordene. En tro og tillit som forsikrer meg om at jeg blir tatt vare på - uansett.

Ordene sier meg også noe om hvordan jeg bør bruke styrken.

Min prioritering omfatter derfor tre satsingsområder:

- Å forsone seg med min fortid
- Å planlegge min fremtid
- Å bruke styrken i her og nå-situasjoner. I dag.

Å forsone meg med min fortid frigjør energi som skal brukes i her og nå-situasjoner. Å planlegge min fremtid gir håp og tro på dagen i morgen. Å planlegge sin fremtid er forskjellig fra det å bekymre seg. Å planlegge frigjør energi og krefter. Bekymringer tapper ut den energien jeg trenger så sårt for å gi nettopp denne dagen innhold og mening.

Dette er mine erfaringer. Derfor står disse ordene fast for meg. Det er kloke ord. Og fordi jeg ikke alltid er så klok i denne livskunsten, ser Gud nødvendigheten av å minne meg om dette. Ord er til trøst og oppmuntring. Ord til et sårbart og ikke selvtilstrekkelig menneske. Ord til meg.

God adventstid med stor styrke!

Birgit Hildershavn Ellingsrud

forts. fra. s. 24

Døpte Nykirke:

- 31/10 Jørgen Rue Johnsen
- 7/11 Kristoffer Braathen
- 28/11 Martin Holth
Sander Eugen Braathen
- 21/11 Aina Stryken Torgersen
(Åmot kpl)
- 28/11 Anne Martine Kopland

Døde Heggen:

- 22/9 Sverre Lieng
- 29/9 Sigvald Skarpsno (Gulstrud)
- 12/10 Hedvig Solheim
- 14/10 Signe Hovland
- 20/10 Gunnar Hansen
- 29/10 Andrea Engelstad
Ragnhild Frøyd
- 5/11 Maria Gullbrekken
- 17/11 Werner Gustavsen
- 19/11 Elling Haug (Gulstrud)
- 19/11 Gudrun Werner
(Modumheimen)
- 23/11 Edgar Andreassen
Ragnhild Berntsen
- 26/11 Karsten Arnesen
- 1/12 Alf Holm

Døde Snarum:

- 3/12 Benjamin Sandberg
- 3/11 Stina Aspelien (V. Spone)

Døde Nykirke:

- 1/10 Andreas Aase (Åmot)
- 8/10 Sverre Stabæk
- 25/10 Gunnar Nordset
- 19/11 Arvid Kristoffer Lybeck
- 24/11 Ragnar Walter Stabæk
(Åmot)
- 25/11 Håkon Moen (Åmot)
- 26/11 Ragnvald Torgeir Terum
(Åmot)
- 7/10 Bjørg Klægstad
- 15/10 Kari Jordet
- 2/11 Anna Varsla
- 4/11 Ester Nilsen (Åmot)
- 12/11 Klara Louise Donstad (Åmot)
- 18/11 Olga Dahlby

Nye menighetsråd i Modum

Det er valgt nye menighetsråd for perioden 1994-97.

Heggen sokn:

Helga Albrigtsen, Jon Grøterud, Anne Signe Piros, Aslaug Jahren, Olav Finsrud, Randi Tandberg, Ole Gunner Andreassen, Ingrid

Dyrnes, Aud Hagen, Marit Maa-leng.

Varamedl: Lise Lotte Hovde, Kirsti Hole, Aslaug Wigdal, Brit Bekken, Randi Skretteberg.

Nykirke sokn:

Guri Jensen, Elsa Thomsen, Marit Nævra, Sissel Holm Kopland, Sigmund Mossige, Else Marie Thorud, Per Stedje, Hilde Lobben. Varamedl: Kristian Solumshengslet, Ingrid Røste, Marit Baklid

Haugen, Christian Tandberg, Wenche Svendsen.

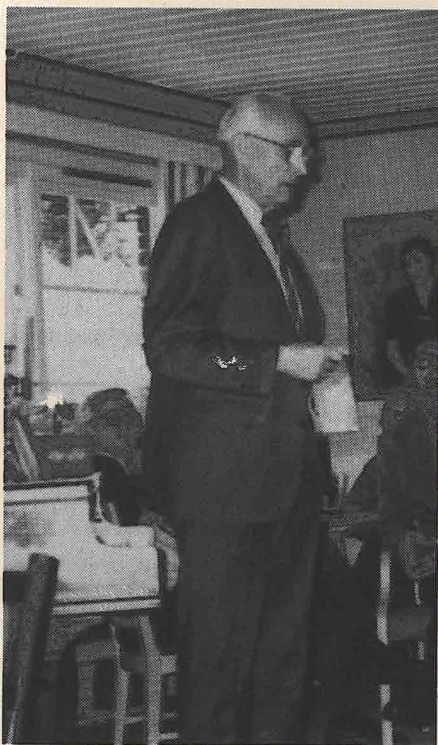
Snarum sokn:

Ingebjørg Hovde, Aase Saastad, Aslaug Jahr, Godtfred Gubberud, Eli Sund, Ann-Brit Rauland.

Varamedl: Anne Hovland Sanum, Jorunn Fagernes, Gunbjørg Gubberud, Inger Øen Moviken, Gro Glømme.

Ingebjørg Hovde er valgt til leder.

 BENT STRÆDE AS Aut. rørlegger Sanitær-, varme- og oljefyringsanlegg 3370 Vikersund - Tlf. 32 78 75 03	 Vikersund FORBRUKSFØRENING	MODUM KOMMUNE
 OPTIKER NOF FROND WEGGENSEN	Modum Bads Nervesanatorium 3370 Vikersund	JOSEF ANDREASSENS efft. Kioskvarer & Blomster Tlf. 78 02 77, Geithus
ÅMOT APOTEK 3340 Åmot Tlf. 78 51 00	Åmot Installasjon a/s Tlf.: 78 47 55 - Åmot	GRAVMONUMENTER Inskripsjoner ordnes - Olaf Halvorsen tlf. 78 74 27
Frydenberg Rekonvalesenthjem Tlf. 78 79 11 - 3370 Vikersund	MODUM BEGRAVELSESBYRÅ VIKERSUND - TLF. 78 25 86	Modum Samvirkelag 3360 Geithus
GRØTERUD BYGGSERVICE A.S 3370 Vikersund Tlf.: 78 24 00 Mobiltlf. 094-38 243 	 Wahls Tlf. 78 72 70 MØBELFORRETNING A/S	Toves Parfymeri og Bijouteri Vikersund
Børre Bjertnæs Renovasjon Snarum, 3370 Vikersund Tlf. (03) 78 28 48 - Mobiltlf. 094-98 106	 Drammens Tidende Buskeruds Blad	 NYGÅRD SPORT 3340 ÅMOT - TLF. (03) 78 41 18
Vikersund apotek Tlf. 78 70 35	A.s Modumsrutene Øyaveien - 3370 Vikersund - Tlf. 03-78 74 08 Rute- og turkjøring	 RADIO MODUM Media med mening FM 106.3 FM 104.3 - FM 107.5
Gullsmed Siv Asbjørnsen Strandgaten, 3340 Åmot • Tlf. 32 78 57 36	 Vikersund RAMMEVERKSTED 03 - 78 82 52	 BPI BYGDEPOSTEN VIKERSUND - TLF. 03-78 71 11
JAN H. ERIKSEN Klær og Sko Tlf. 78 02 07, Geithus	 FOTO OG FRIMERKER A.S Tlf. 03 78 56 50 AMOSLØRENE Tlf. 03 78 50 14 VIKERSUND	 M MODUM MARKISERVICE 3370 VIKERSUND - TLF. 78 80 79
	Frøyshov bok og papir Vikersund	Åmot Forbruksforening Åmot - Tlf. 78 43 20
Modum, Sigdal og Krødsherad GJENSIDIGE Brannkasse		 GJENSIDIGE forsikring
		 Vikersund Kurbad A/S Opptreningsinstitusjon Tlf. 03 78 79 77

Biskop Georg Hille.

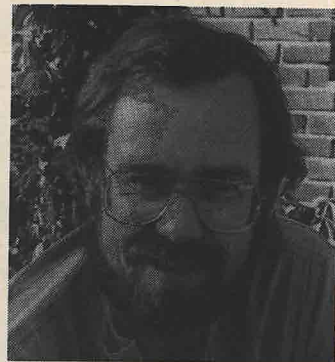
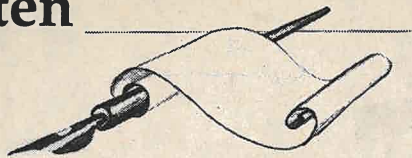
Bispebesøk i Olavskirken

Det skjer stadig saker og ting i Olavskirken. Søndag 14. november hadde kirken besøk av den tidligere Hamar-biskopen Georg Hille. Til en fullsatt kirke holdt han på sin typisk muntlige og alvorlig-morsomme måte dagens preken om å gi keiseren hva keiserens er, og Gud hva Guds er. Etter gudstjenesten fulgte svært mange over til kirkekaffe på Sjelesorginstituttet, hvor biskop Hille fortalte om dr. Einar Lundby, som Sjelesorginstituttet også er oppkalt etter. Dr. Lundby har en meget spesiell posisjon i norsk kristenliv i dette århundre. Han var respektert i alle leire, og

var som person en helt sjelden blanding av intuitiv Gudsnaer fromhet, humor og jordnærhet. Hille hadde kjent Einar Lundby fra denne hadde vært på besøk i hans hjem da han var gutt, og kunne fortelle innlevende og morsomt om dette utrolige mennesket.

Neste år er det 100 år siden Einar Lundby ble født. Instituttstyret Øivind Eide, som ledet kirkekaffen, kan fortelle til menighetsbladet at Einar Lundby vil være hovedtema på Modum Bad-dagen søndag 29. mai.

berger

Leif Gunnar
Engedal,
Vikersund

Varsomme hender rundt lyset

Hva trenger du for å leve? Jeg husker jeg ble spurt om det en gang. Igrunnen er det et nyttig spørsmål. Kanskje ikke minst i førjulstider når ønskelistene blir lange som lysår og alle tingene stresser oss dypt inn i en travelhet vi gjerne skulle vært foruten.

Altså: hva trenger du for å leve? Det virker kanskje litt merkelig å stille et slikt spørsmål i en spalte som skal handle om poesi. For poesi er vel ingen livsnødvendighet?

Riktignok heter det i den gode boka at mennesket ikke lever av brød alene, men av hvert ord som går ut av Guds munn. Men dikternes vers er vel noe annet?

Utvisomt. Og allikevel: Jeg møter stadig mennesker som sier omtrent som følger: Det som virkelig hjalp meg gjennom krisen,

var et dikt en venn sendte meg. Eller som en venn sa: Ingenting er så livsfornyende som ei god bønnestund og stillheten sammen med et godt dikt.

Derfor stiller jeg meg herved i køen av alle dem som sier: Uten poesien blir livet mye fattigere. "Poesien er folkets gyldne fallskjerm".

Derfor vil jeg også presentere et dikt som jeg synes sier noe vesentlig. Kanskje tilogmed noe vesentlig om adventstid og jul. Det er en av våre aller fineste lyrikere som har skrevet det, nemlig Rolf Jacobsen. Det handler om "lyset". Ikke det prangende, blendende neon-lyset. Men det blafrende lyset som alle henter varme fra. Et livsnødvendig lys. Et sårbart lys som kan blåses ut. Derfor rommer diktet også en uuttalt bønn: Bønnen om at til-

værelsens iskalde vinder ikke må blåse varmen ut av våre fellesskap. Bønnen om at likegyldigheten i våre egne hjerter ikke må kvele det lys våre medmennesker trenger for å fatte håp i mørke tider.

Bare tynne nåler

*Det er så tynt, lyset
Og det er så lite av det.
Mørket er stort.
Det er bare tynne nåler,
lyset i en endeløs natt
og det har så lange veier å gå
gjennom så ødslige rom.*

*Så la oss være varsomme med det.
Verne om det.
Så det kommer igjen i morgen.
Får vi tro.*

En velsignet jul med varsomme hender rundt "lyset"!

Leif Gunnar Engeda

Gunnar Nordset til minne

Natt til 20 oktober døde Gunnar Nordset hjemme på "Hallelujatoppen". Han ble bisatt fra Nykirke mandag 25. oktober under stor deltakelse. Jordfestelsen fant sted på Åmot kirkegård. Minnesamværet ble holdt på Åmot kapell.

Gunnar Nordset var født 13 september 1912 på Strinda. Han vokste opp i et hjem preget av folkehøyskolens idealer. Gunnar

måtte slite for sin eksamen som han tok under krigen. Det var også et strev å få stilling. Han hørte til den generasjonen prester som måtte begynne i en dårlig lønnet sekretærstilling med sykkel som framkomstmiddel. Gunnar ble hjelpeprest i Nord-Odal i 1948. Båndene til Odalen holdt resten av livet. Seinere var han i noen år rektor på Viken folkehøyskole før han kom til Modum som res.kap. i 1967.

Nordset flyttet til Åmot med sin Solveig og tre sønner. Gunnar var glad i mennesker og han møtte dem med et åpent sinn. Han ville gjerne gjøre vel mot alle. Hele familien var glade i musikk, og det var i hjemmet til Nordset at Åmot Gospel fikk sin begynnelse,- det som ennå lever som Heggen Gospel. Hjemmet var åpent for alle slags mennes-

ker. Ikke sjelden var gjestene så mange at "veggene bulet ut", som de sa. Gunnar var opptatt av skolen og han hadde et nært forhold til lærerne. Han regnet dem som sine medarbeidere.

Gunnar slet lenge med dårlig helse, og han syntes det var godt å få gå av med pensjon i 1980. Familien ble boende på Åmot og Gunnar har vært "gamlepresten". Han tok vel imot sine etterfølgere i stillingen. Han fortsatte å være sjelesørger, men uten å gå i veien for noen. Gunnars viljestyrke var imponerende. Han hadde nok ofte vondt, men han ville opp og ut blant folk.

Vi er takknemlig for alt Gunnar Nordset fikk gi, som prest og som medmenneske. Vi lyser fred over minnet.

J.M.

Kirkekalenderen

SØNDAG ER KIRKEDAG

19/12 4.s.i advent

Joh 3,26-30
Heggen kl 11 - Sund
Åmot kl 11 - Moviken
Eikvang kl 11 - Mamen
Snarum kl 19 - Sund. Lysmesse
Olavskirken kl 11 - Pettersen

24/12 julaften

Luk 2,1-14
Gulsrud kl 15 - Mamen
Vestre Spone kl 15 - Sund
Rud kl 15 - Løvik
Heggen kl 16.15 - Løvik
Nykirke kl 16.15 - Moviken
Snarum kl 16.15 - Sund
Olavskirken kl 15 - Børresen

25/12 Juledag

Joh 1,1-14
Heggen kl 11 - Mamen
Nykirke kl 11 - Moviken
Snarum kl 11 - Sund

26/12 2.juledag

Matt 10,32-39
Vestre Spone kl 11 - Sund
Rud kl 11 - Moviken
Vikersund kl 11 - Mamen

1/1 Nyttårsdag

Matt 1,20b-21
Heggen kl 11 - Mamen og Eide
Snarum kl 11 - Sund

2/1 Kristi åpenbaringsdag

Salme 72,8-17
Nykirke kl 11 - Moviken

9/1 1.s.e.Kr.åp.

Joh 1,29-34
Rud kl 11 - Sund
Vikersund kl 11 - Mamen
Åmot kl 11 - Moviken
Olavskirken kl 11 - Pettersen

16/1 2.s.e.Kr.åp.

Joh 4,5-26
Heggen kl 11 - Løvik
Snarum kl 11 - Moviken
Vestre Spone kl 11 - Sund
Olavskirken kl 11 - Børresen

23/1 Vingårdssøn.

Luk 17,7-10
Nykirke kl 11 - Mamen
Gulsrud kl 11 - Moviken
Vaaraan kl 11 - Løvik
Olavskirken kl 11

30/1 Såmannssøn.

Heb 4,12-13
Heggen kl 11 - Mamen
Snarum kl 11 - Sund
Åmot kl 11 - Moviken
Olavskirken kl 11

6/2 Kristi forkl.dag

Joh 17,1-8
Nykirke kl 11 - Løvik
Rud kl 11 - Mamen
Vikersund kl 11 - Sund
Olavskirken kl 11

13/2 Fastelavnssøn.

Joh 12,24-33
Heggen kl 11 - Mamen
Snarum kl 19 - Hele menigheten synger
Olavskirken kl 11

16/2 Askeonsdag

Matt 6,16-18
Vikersund kl 19 - Mamen.
Fastegudstj.

20/2 1.s.i faste

Matt 16,21-23
Nykirke kl 11 - Sund
Vestre Spone kl 11 - Mamen
Olavskirken kl 11

23/2

Vaaraan kl 19 - Sund.
Fastegudstj.

27/2 2.s.i faste

Luk 7,36-50
Heggen kl 11 - Moviken
Snarum kl 11 - Sund
Olavskirken kl 11

2/3

Åmot kl 19 - Moviken.
Fastegudstj.

6/3 3.s.i faste

Luk 4,31-37
Nykirke kl 11 - Moviken
Gulsrud kl 11 - Sund
Vaaraan kl 11 - Mamen
Olavskirken kl 11

Se også annonser i lokalavisene på lørdag.

Slekters gang

Døpte Heggen:

26/9 Line Bjølgerud
Eirik Johnsen
3/10 Christoffer Solheim Mikkelsen
Ingvild Olsen Søtvik
10/10 Frida Freyrsdottir Gravbråten
(Olavskirken)
17/10 Vilde Johanne Grønvold
(Rud)
24/10 Jeanette Baksvær Trollerud
Hanna Lukris Meen Wærsted
14/11 Håkon Brandt Fjeld
Alexander Bekkemellem
Sandra Helene Finsrud
21/11 Sigrid Bache (Gulsrud)
28/11 Marthe Ruud Helgesen
(Olavskirken)
Silje Åstrøm Grimnes
Jone Engemoen Hansen

Døpte Snarum:

14/11 Elisabeth Borge (V. Spone)

forts. s. 21